

สดวีจิตรเปี่ยมศรัทธากับ '5วัดเก่าสมัยอยุธยา' งดงามล้ำค่าในนนทบุรี

วัดปราสาท สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย

“นนทบุรี” จังหวัดเล็กๆ ใกล้เมืองกรุงเทพฯ ที่หลายคนอาจมองข้าม แต่ที่นี่มีที่เที่ยวที่ชุกช่อน้อยมากมาย ซึ่งหนึ่งในนั้นก็คือวัดวาอารามเก่าแก่อายุนับร้อยปี ครั้นนี้จึงได้รวบรวม 5 วัดเก่าสมัยอยุธยาในนนทบุรี ที่มียังคงความงามดงามมาให้ชมกัน

● วัดปราสาท

“วัดปราสาท” ตั้งอยู่ที่ ถนนบางกรวย-ไทรน้อย ต.บางกร่าง อ.เมือง วัดแห่งนี้ได้รับขึ้นทะเบียนเป็น

โบราณสถานแห่งชาติสันนิษฐานกันว่า “วัดปราสาท” สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลายในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช โดยสังเกตได้จากอุโบสถแบบมหาอุด คือ ผนังด้านข้างทั้งสองไม่มีหน้าต่างด้านหน้า มีประตูทรงปราสาทประดับลวดลายปูนปั้น ด้านหลังมีเพียงช่องแสงเล็กๆ ส่วนภาพจิตรกรรมของอุโบสถเขียนด้วยสีฝุ่นเรื่องทศชาติ หลังคาด้านหน้าเข็ขึ้นเล็กน้อยฐานเป็นเส้นโค้งแบบเดียวกับหลังคาหน้าบ้านเจ้าหลัก

ผู้จัดการรายวัน 360°

Poo Jatkarn Daily 360 Degree
Circulation: 850,000
Ad Rate: 1,500

Section: Live/ท่องเที่ยว&อาหาร

วันที่: ศุกร์ 29 มกราคม 2564

ปีที่: 13

ฉบับที่: 3356

หน้า: 18(กลาง)

Col.Inch: 167.18 Ad Value: 250,770

PRValue (x3): 752,310

ศิลปิน: สีสี่

หัวข้อข่าว: สตรีวิจิตรเปี่ยมศรัทธากับ '5วัดเก่าสมัยอยุธยา' งดงามล้ำค่าในนันทบุรี

บรรยากาศโดยรอบของวัดปราสาทหลวง

เจดีย์เอียงเอกลักษณ์ของ อ.เกาะเกร็ด

อุโบสถแบบมหาอุด

วัดปราสาทหลวง โบราณสถานเก่าแก่ที่สุดของจังหวัดนันทบุรี

สวยงาม พระประธานและพระพุทธรูปจัดเป็นหมู่รอบองค์พระประธานดูจากฐานชุกชีเป็นศิลปกรรมสมัยอยุธยา

ส่วนพระประธานเป็นศิลปะอุทงจึงไม่ได้สร้างขึ้นมาพร้อมกันในสมัยอยุธยาเช่นเดียวกับวัด โบสถ์แห่งนี้ยังมีสภาพที่สมบูรณ์และงดงาม นอกจากนี้ยังมีธรรมาสถ์สร้างในสมัยอยุธยาตอนกลาง-ปลาย ตั้งอยู่ที่ศาลาการเปรียญ เปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา 08.00-16.30 น.

● วัดปราสาทหลวง

“วัดปราสาทหลวง” เป็นโบราณสถานที่เก่าแก่ที่สุดของจังหวัดนันทบุรี มีอายุกว่า 650 ปี ตั้งอยู่ริมคลองบางกอกน้อย ต.บางม่วง อ.บางใหญ่ จ.นันทบุรี สร้างในสมัยของพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ผู้สถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ในช่วงกรุงศรีอยุธยาตอนต้น ประมาณปี พ.ศ.1890

เดิมวัดแห่งนี้ชื่อ “วัดหลวง” บางหลักฐานกล่าวว่า สร้างเมื่อปีพ.ศ.1904 สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ได้อพยพผู้คนหนีโรคระบาดมาประทับอยู่ที่บริเวณนี้ ก่อนที่จะทรงสร้างกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดขึ้นชื่อว่า

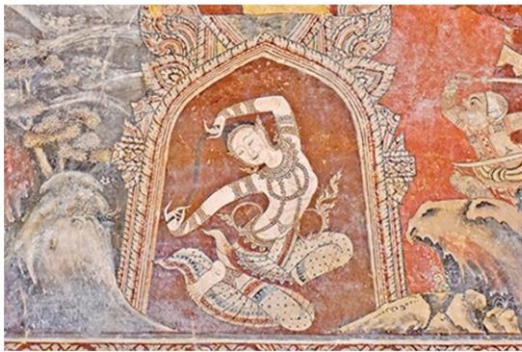
ภายในวัดวัดปรมายิกาวาส

“วัดหลวง”

ภายในวัดปราสาทหลวง มีโบราณสถานและโบราณวัตถุสำคัญมากมาย แต่สิ่งที่โดดเด่นที่สุดอยู่ที่ “องค์พระปราสาท” เป็นศิลปกรรมสมัยอยุธยาตอนต้น ฐานเป็นอิฐ ส่วนที่เป็นเรือนธาตุทั้งสี่ด้าน แต่ละด้านมีพระปูนปั้นสูง และ มีพระวิหารน้อย เป็นอาคารขนาดเล็กก่อด้วยอิฐ ลักษณะของอาคารแต่ละหลังมีผนัง

อุโบสถหลังเก่าอายุกว่า 350 ปี

แม่พระธรณีบิดมวยผม จิตรกรรมฝาผนังอันงดงาม

อุโบสถหลังเก่าสมัยอยุธยาตอนปลายของวัดชลอ

ฐานอาคารโบสถ์แอ่นโค้ง

รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ลักษณะในการก่อสร้างใช้ระบบผนังรองรับเครื่องบน ไม่มีคาน ไม่มีเสา หลังคามุงกระเบื้องดินเผา ปัจจุบันอยู่ในสภาพที่สวยงามเพียงผ่านการบูรณะมา หากใครอยากดูภูมิกรรมฐานในสมัยอยุธยาให้มาดูวิหารน้อยแห่งนี้

● วัดชมภูเวก

“วัดชมภูเวก” ตั้งอยู่ที่ ถนนสนามบินหน้า ซอยนนทบุรี 33 ต.ท่าทราย อ.เมือง เป็นวัดมอญ สร้างสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลายระยะต้น ในสมัยพระนารายณ์มหาราช ราว พ.ศ. 2225 โบราณสถานแรกที่ถือเป็นสัญลักษณ์คือวัดชมภูเวก คือ “พระมูเตา” หรือ “เจดีย์ทรงมอญ” ต่อมาได้ทำการบูรณะสร้างพระมูเตาให้สูงใหญ่กว่าเดิมและสร้างเจดีย์รายที่มุมพระมูเตาทั้งสี่ของฐาน นอกจากนั้นได้สร้างเจดีย์อีกสององค์ ด้านหลังพระมูเตาเพื่อบรรจุอัฐธาตุอดีตเจ้าอาวาส ส่วนพระมูเตาสันนิษฐานว่าสร้างเพื่อบรรจุพระบรมธาตุ

ส่วน “อุโบสถเก่า” ที่ตั้งอยู่ข้างอุโบสถหลังใหม่นั้น ก็มีอายุเก่าแก่ประมาณ 350 ปี เช่นกัน ลักษณะเด่นของอุโบสถเก่านี้คือ ถูกออกแบบให้มีประตูเข้าออกทางด้านหน้าด้านเดียวตามคติมอญ เรียกว่า “โบสถ์มหาอุด” ผนังด้านข้างทั้งสองสอดเข้าเพื่อใช้ผนังในการรับน้ำหนักทั้งหมดแทนเสา เชื่อกันว่าอุโบสถลักษณะมหาอุดนี้ปลูกเสกของขลังได้ศักดิ์สิทธิ์ยิ่ง

ส่วนจิตรกรรมฝาผนังที่เลือกชื่ออยู่บริเวณเหนือประตู เป็นภาพพุทธประวัติตอนมารผจญ ได้รูปพระพุทธเจ้าเป็นภาพเขียนรูป “แม่พระธรณีบิดมวยผม” ในซุ้มเรือนแก้ว ซึ่งงามวิจิตรด้วยความคิดเคี้ยวของเส้น แสดงให้เห็นถึงลักษณะของศิลปะชั้นสูงฝีมือบรมครู ซึ่งศิลปินที่เป็นจิตรกรของกรมศิลปากรต่างยกย่องและรับรองว่าเป็นแบบอย่าง “ภาพเขียนแม่พระธรณีที่งดงามที่สุดในโลก” เลยทีเดียว

● วัดชลอ

“วัดชลอ” อยู่ในตำบลวัดชลอ อำเภอบางกรวย เป็นวัดเก่าแก่ตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนปลาย สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในราว พ.ศ. 2275 ตัววัดตั้งอยู่ริมคลองบางกอกน้อย หรือเดิมเรียกว่าคลองลัดบางกรวย ซึ่งขุดขึ้นใน พ.ศ. 2081 ในรัชสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิแห่งกรุงศรีอยุธยา

อุโบสถเก่าแก่ของวัดนั้นก็เป็ศิลปะสมัยอยุธยา ฐานอาคารโบสถ์แอ่นโค้งแบบที่เรียกว่า “ตกห้องสำเภา” ซึ่งเป็นงานที่นิยมสร้างในช่วงปลายกรุงศรีอยุธยาปัจจุบันวัดชลอยังคงรักษาอุโบสถหลังเก่าไว้เป็นอย่างดี ตัวโบสถ์มีขนาดเล็ก มีหลักฐานว่า

ตัวอุโบสถได้รับการบูรณะต่อมาจากหลังโดยดูจากเสาคอนกรีตใหญ่ทางตอนหน้าที่เป็นลักษณะซึ่งพบเห็นในรัชกาลที่ ๓ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อเข้าไปด้านในจะพบพระพุทธรูปงดงามสามองค์เข้าไปสักการะเพื่อความ เป็นสิริมงคลได้

● วัดปรมัยยิกาวาส

“วัดปรมัยยิกาวาส” ตั้งในหมู่ที่ 7 บ้านโอง่าง ตำบลเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด สัญลักษณ์ที่คุ้นตา กันดีของวัดนี้ก็คือ “เจดีย์เอียง” หรือ “เจดีย์มูเตตา” เป็นเจดีย์สีขาวทรงรามัญ แต่เดิมนั้นเจดีย์ก็ตั้งตรงตาม ปกติแต่เมื่อเวลาผ่านไปตลิ่งเกิดทรุดลง องค์เจดีย์ก็เลย เอนเข้าหาแม่น้ำอย่างที่เราเห็นกัน แต่ปัจจุบันก็มีการ ซ่อมแซมและเสริมโครงสร้างขององค์เจดีย์ให้มั่นคง แข็งแรง เพื่อไม่ให้เจดีย์เอียงทรุดไปมากกว่านี้

เดิมเรียกวัดแห่งนี้ว่า “วัดปากอ่าว” เชื่อว่าน่าจะ สร้างขึ้นหลังจากมีการขุดคลองลัดเกร็ด และได้ถูกทิ้งร้างไปเมื่อคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่สอง ต่อมา ชาวมอญที่มาอาศัยอยู่ได้ร่วมใจกันบูรณะวัดร้างนี้ ขึ้นมาใหม่ และได้มีการปฏิสังขรณ์ครั้งใหญ่อีกครั้ง ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕

ที่วัดนี้นอกจากจะมีเจดีย์เอียงอันเป็นเอกลักษณ์ แล้ว ก็ยังมีสิ่งที่น่าสนใจอีกมาก ไม่ว่าจะเป็นพระอุโบสถ ที่มีภาพจิตรกรรมฝาผนังแบบไทยประยุกต์ ด้านหลัง พระอุโบสถมีพระเจดีย์รูปทรงแบบมอญซึ่งพระบาท สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนิน มาทรงบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้

สังคม > เรื่องดีที่อยากเล่า

โรงงานกระดาษไทย กาญจนบุรี มิวเซียม อุตสาหกรรมแห่งแรกของประเทศ

วันที่ 28 ม.ค. 2564 เวลา 16:01 น.

"โรงงานกระดาษไทย กาญจนบุรี"พื้นที่โซวน์นักท่องเที่ยวแบบ Story Telling เรื่องเล่า ประวัติศาสตร์ ชูเป็นพิพิธภัณฑ์อุตสาหกรรมแห่งแรกของไทย

'ตำนานปล่องไฟ สัญลักษณ์ของคนเมืองกาญจน์' ในยุคก่อน การเดินทางจากกรุงเทพฯ ไปจังหวัดกาญจนบุรี เมื่อมองเห็นปล่องไฟของ โรงงานกระดาษตั้งสูงตระหง่านใจกลางเมือง จะเป็นสัญลักษณ์ให้รู้ว่าเดินทางมาถึงเมืองกาญจน์แล้ว

'โรงงานกระดาษไทยกาญจนบุรี' ตั้งตระหง่านอยู่ใจกลางกำแพงเมือง บนที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ กจ.194 ตั้งอยู่ที่ ต.บ้านใต้ อ.เมือง จ.กาญจนบุรี มีเนื้อที่ จำนวน 69-2-34 ไร่ เป็นโรงงานกระดาษแห่งที่ 2 ของประเทศไทย ใช้ผลิตกระดาษและธนบัตรในช่วงสงครามโลก ครั้งที่ 2 โดยใช้ไม้ไผ่เป็นวัตถุดิบผลิตเยื่อกระดาษ เป็นโรงงานที่ทันสมัยที่สุดในขณะนั้น ต่อมาประสบภาวะขาดทุน คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้ยกเลิกกิจการ เมื่อวันที่ 16 พ.ย.2525 จากนั้นจึงได้ให้บริษัทเอกชนเข้าประกอบกิจการอุตสาหกรรมผลิตกระดาษจนครบสัญญาเช่า เมื่อวันที่ 9 พ.ย.2561 ภาคประชาสังคมและภาคเอกชนรวมถึงจังหวัดกาญจนบุรีจึงได้ยื่นข้อเสนอให้ทบทวนแนวทางการพัฒนาพื้นที่ โดยเสนอให้พัฒนาเป็นพื้นที่สาธารณะประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันและเป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ของจังหวัด เนื่องจากพื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นเขตโบราณสถานเมืองเก่าที่มีความสำคัญต่อประวัติศาสตร์ของ จ.กาญจนบุรี พร้อมกับขอรับการสนับสนุนให้กรมธนารักษ์อนุญาตให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีใช้ประโยชน์เป็นสวนสาธารณะและแหล่งศึกษาเชิงประวัติศาสตร์ของจังหวัด "ภูมิบ้าน ภูมิเมืองกาญจน์" โดยผ่านการบริหารจัดการของคณะกรรมการร่วม 3 ภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ เอกชน และประชาชน

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา โรงงานกระดาษ เหมือนแดนสนธยาที่คนเมืองกาญจน์ไม่เคยมีโอกาสได้เข้าไป จนกระทั่ง ชาวกาญจนบุรี และ นายจิระเกียรติ ภูมิสวัสดิ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี ได้ช่วยกันผลักดันจนเราสามารถนำ โรงงานกระดาษแห่งนี้คืนกลับมาให้คนกาญจนบุรี รวมทั้งพยายามผลักดันทุกวิถีทางที่จะทำให้โรงงานกระดาษแห่งนี้ เป็นแลนด์มาร์กแห่งใหม่ของจังหวัดให้ได้

ที่ผ่านมาต้องเจอกับปัญหาอุปสรรคอยู่บ้าง แต่ทุกฝ่ายก็พยายามหาทางออก และขับเคลื่อนในทุกมิติ โดยเมื่อวันที่ 23 ธ.ค.2563 ที่ห้องประชุมแควใหญ่ ชั้น 5 ศาลากลางจังหวัดกาญจนบุรี นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ประธานคณะอนุ

กรมการศึกษาด้านศิลปะและวัฒนธรรม ในคณะกรรมการการศึกษา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม
 วุฒิสภา เป็นประธานเปิดการประชุมสัมมนา เรื่อง แนวทางเพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนา
 โรงงานกระดาษกาญจนบุรี พร้อมคณะกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ โดยมี ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี
 ให้การต้อนรับและนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นของโรงงานกระดาษกาญจนบุรี พร้อมทั้ง ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน
 เข้าร่วม

ทั้งนี้เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและแนวทางร่วมกันในการอนุรักษ์และพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้และเป็นมรดกทางศิลป
 วัฒนธรรม กำหนดแนวทางรูปแบบการบริหารจัดการพื้นที่โรงงานกระดาษเก่าแบบไตรภาคี มีส่วนของภาครัฐ ภาค
 เอกชน และภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการจัดทำข้อเสนอ เพื่อส่งเสริมให้เป็นแหล่งภูมิบ้านภูมิเมืองกาญจนบุรี
 เล่าเรื่องราววิถีชีวิต พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกด้วย

โดยมีการปาฐกถาพิเศษ จากศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประเวศ วะสี เรื่อง กาญจนบุรีเป็นมรดกทาง
 วัฒนธรรมของชาติ และการอภิปราย เรื่อง แนวทางในการอนุรักษ์และพัฒนาโรงงานกระดาษให้เป็นแหล่งเรียนรู้และ
 พื้นที่ประวัติศาสตร์ของจังหวัดกาญจนบุรี จาก นายจิระเกียรติ ภูมิสวัสดิ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี นายวิกรม
 กรมดิษฐ์ มีสเตอร์ ฮาราลด์ ลิงค์ (MR.Harald Link) นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์ นายสรวิศ ุฒิสภา และ
 รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข อนุกรรมการ เป็นผู้ดำเนินรายการ

ก่อนหน้านั้น นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน อดีตเลขาธิการพรรคพลังประชาชน ซึ่ง
 เป็นชาวกาญจนบุรี ได้เสนอ 3 เส้นทางสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ บนฐานวัฒนธรรม ผสมผสานการท่องเที่ยว (Cultural

Economics + Tourism) คือ 1. ท้ายบกรากเหง้าทางด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่ยังถูกใช้อย่างจำกัด มาพัฒนาต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับท้องถิ่น 2. ส่งเสริมให้เกิดการสร้างร่วมมือระหว่างทุกฝ่ายทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของการพัฒนาพื้นที่ทางประวัติศาสตร์ร่วมกัน และ 3. คิดบนกรอบสากลเพื่อสร้างแรงกระตุ้นถึงสำคัญของพื้นที่และเชื่อมโยงท้องถิ่นกับโลกภายนอกผ่านการพัฒนาพิพิธภัณฑ์อุตสาหกรรมแห่งแรกของประเทศไทย

นายสนธิรัตน์ อธิบายให้ฟังว่า “สำหรับแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานวัฒนธรรม ผสมผสานการท่องเที่ยว (Cultural Economics + Tourism) แนวคิดนี้ผมได้นำเสนอในรายการโลกเปลี่ยนสีกับคุณสุทธิชัย หยุ่น ร่วมกับคุณวิกรม กรมดิษฐ์ และคุณเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ที่เรามาคุยกันเรื่องเมืองกาญจน์ ซึ่งพวกเราต่างก็เป็นคนเมืองกาญจน์ด้วยกัน การคุยครั้งนี้ก็เพื่อร่วมกันแชร์ความคิดออกแบบการพัฒนาเมืองกาญจน์บ้านเกิดของเรา

เราเห็นพ้องต้องกันในหลายเรื่อง เกี่ยวกับจุดแข็งของจังหวัดกาญจนบุรีโดยเฉพาะประเด็นเรื่องประวัติศาสตร์ที่มีมายาวนานของจังหวัดแห่งนี้ ซึ่งถือเป็นจุดขายที่สำคัญที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาภายในจังหวัด

โดยประเด็นหนึ่งที่ผมสังเกตเห็นว่าสามารถพัฒนาต่อยอดไปได้เพื่อเป็นจุดขายสำคัญของจังหวัดกาญจนบุรีคือตัวโรงกระดาษที่มีอายุ 80 กว่าปี ซึ่งสถานที่แห่งนี้เป็นมากกว่าพื้นที่ทางประวัติศาสตร์ เพราะมันยังบอกเล่าเรื่องราวการเปลี่ยนผ่านทางด้านอุตสาหกรรมในประเทศไทยอีกด้วย

ที่สำคัญโรงกระดาษแห่งนี้ยังนำพานวัตกรรมสมัยใหม่ทั้งด้านการเริ่มต้นอุตสาหกรรมและการบริหารจัดการสมัยใหม่มายังเมืองกาญจน์อีกด้วย เช่น คลับเฮาส์ของโรงกระดาษแห่งนี้เป็นที่ตั้งของทีวีเครื่องแรกของจังหวัด มีระบบสวัสดิการรักษาพยาบาลรูปแบบใหม่ให้พนักงาน สิ่งเหล่านี้ล้วนสะท้อนการเปลี่ยนผ่านสู่ความทันสมัยของประเทศไทยทั้งสิ้น

ก่อนอื่นก็ต้องขอบคุณอาจารย์เนาวรัตน์ที่ชวนผมเข้าร่วมโครงการนี้ ซึ่งจุดแข็งมากมายของสถานที่แห่งนี้ทำให้ผมเล็งเห็นศักยภาพว่าเราควรต้องต่อยอดโครงการนี้ให้เป็นความภาคภูมิใจของคนไทยทั่วประเทศ จึงได้เชิญชวนใครหลายคนเข้ามาร่วมกันพัฒนาโครงการนี้เพื่อให้เป็นรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์

ผมตั้งใจอยากให้โครงการนี้เป็นแม่แบบสำคัญในการสร้างต้นแบบที่เน้น Cultural Economy บวกกับ Tourism (การพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานวัฒนธรรม ผสมผสานการท่องเที่ยว) และมันยังสามารถลงไปในพื้นที่ของศิลปวัฒนธรรมได้อีกด้วย โดยตั้งใจว่าจะให้โครงการนี้ขึ้นมาเสนอและบริหารจัดการในระดับสากล

แต่สำคัญที่สุด โครงการนี้จะไม่ใช่โครงการเพื่อผลประโยชน์ของใคร ความตั้งใจของทุกคนคือต้องการเห็นโครงการนี้เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม และเพื่อพิสูจน์ให้เห็นไปในตัวด้วยว่าวิสาหกิจเพื่อสังคมก็เติบโตใหญ่ แข็งแรง และมันคงได้

ด้วยประสบการณ์ในอดีตที่ผมเคยเป็น สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) ด้านสังคมและวัฒนธรรม ผมเล็งเห็นว่าตลอดว่าประเทศไทยเรามีรากเหง้าที่งดงามและน่าสนใจ แต่เรายังหยิบสิ่งเหล่านี้มาใช้ประโยชน์ได้ไม่มากพอ ครั้งนี้จึงจะเป็นการเปลี่ยนผ่านที่สำคัญ โดยการเอาวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม ศิลปะแบบดั้งเดิม บวกกับประวัติศาสตร์ บวกกับการนำเสนอในมิติใหม่

ซึ่งผมคิดว่าโครงการนี้อาจเป็นคล้ายๆ พิพิธภัณฑ์อุตสาหกรรมครั้งแรกของประเทศไทย ซึ่งสิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่ผมและใครหลายคนพยายามทำร่วมกัน เพื่อให้เป็นโครงการของทุกคนอย่างแท้จริง”

และว่า “บ้านเรายังมีการพัฒนาในรูปแบบของการท่องเที่ยวน้อย เราเน้นไปทางโปรโมทเยอะ เน้นในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่เราได้อยู่เยอะ แต่เราขาดการสร้างสถานที่ท่องเที่ยวให้กลายเป็นแหล่งที่มาทางเศรษฐกิจ ซึ่งผมคาดหวังการพัฒนาโรงงานกระดาษเป็นโมเดลที่สำคัญของประเทศ” นายสนธิรัตน์ กล่าว

ขณะที่ อ.เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ สมาชิกวุฒิสภา และศิลปินแห่งชาติ ให้ความเห็นว่า “เราไม่ได้คิดเพียงแค่การเอาตัวอาคารที่อยู่กลางใจเมืองกลับมาเป็นของชาวกาญจนเท่านั้น แต่ตัวอาคารเราอยากทำให้นอกจากแสดงความเก่าศักดิ์สิทธิ์แล้ว เราอยากทำภายในให้เล่าเรื่องของเมืองกาญจน์ผ่านงานศิลปะ”

ด้าน นายวิกรม กรมดิษฐ์ ผู้ก่อตั้งและประธานกรรมการบริหาร (CEO) บมจ. อมตะ คอร์ปอเรชั่น ให้ความเห็นว่า “ผมเห็นตัวเลขนักท่องเที่ยวที่มาเมืองกาญจน์แล้วก็ตกใจตั้ง 9 ล้านคนต่อปี ผมเลยคิดว่าเมืองกาญจน์ก็อยู่ไม่ไกลกรุงเทพฯ เรากำลังโปรโมทเรื่องการท่องเที่ยว เราน่าจะต่อยอดเรื่องการท่องเที่ยวในประเทศไทยในเชิงประวัติศาสตร์ได้”

ในขณะที่ประชาชนส่วนหนึ่งมองว่าจังหวัดกาญจนบุรีมีความโดดเด่น ‘เสมือนเป็นเพชรเม็ดงามดินแดนตะวันตก’ เลยทีเดียว และบางคนก็ได้แสดงความเห็นว่า “การที่จะนำมาต่อยอดเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนย่อมเป็นผลดีกับชุมชน? แต่ต้องอย่าให้การท่องเที่ยวไปทำลายวัฒนธรรมเก่าๆ จนไม่เหลือความเป็นรากเหง้าของวัฒนธรรมนั้นๆ? ต้องมีการศึกษาให้รอบด้านก่อนไม่เช่นนั้นอาจเป็นผลลบมากกว่าบวก? ขณะเดียวกันชุมชนนั้นๆ ต้องเข้มแข็งพอที่นำสิ่งสมัยใหม่เข้าไปแล้วพวกเขาจะรู้เท่าทันสิ่งนั้นๆ”

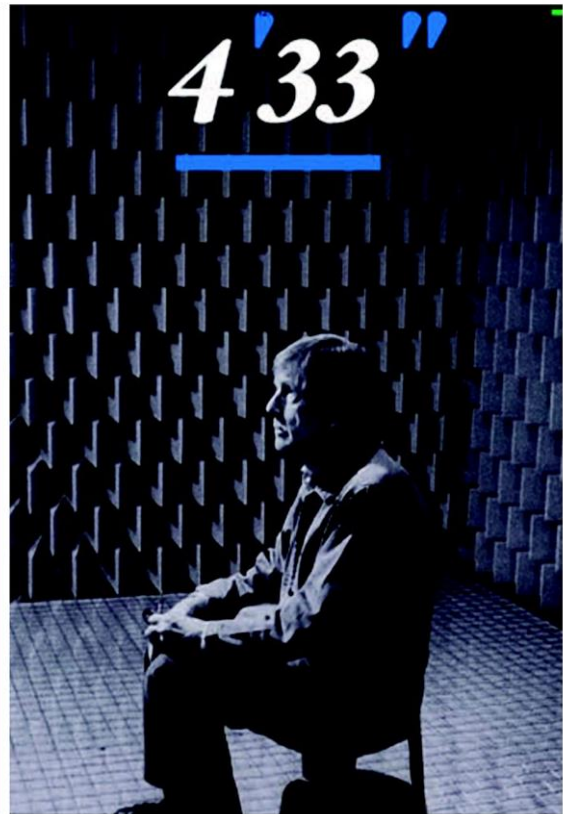
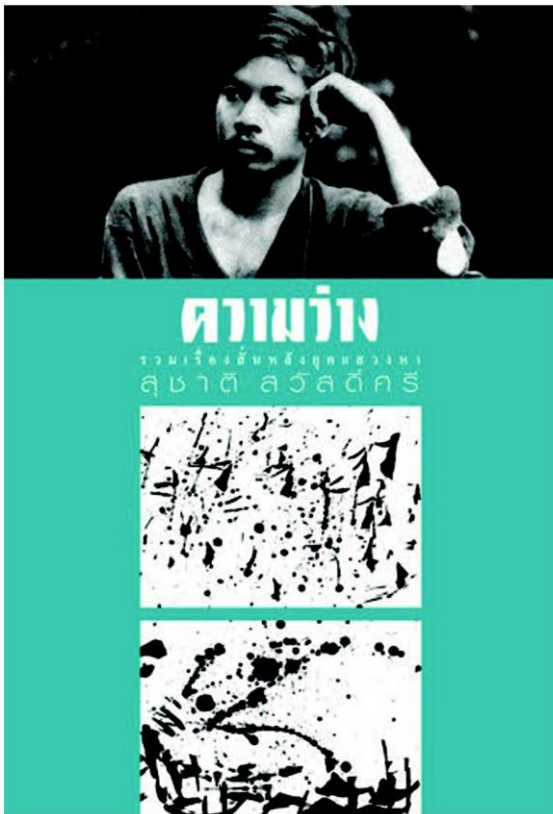
..อีกไม่นานโรงงานกระดาษก็จะเป็นสถานที่ที่ใครมากาญจนบุรีต้องแวะเข้ามา กาญจนบุรีจะมีพื้นที่โซว์นักท่องเที่ยวแบบ Story Telling เรื่องเล่าประวัติศาสตร์ ความสำคัญของกาญจนบุรีกับสยามประเทศ เริ่มจากโรงงานกระดาษแห่งแรกของประเทศไทย.

บทความพิเศษ

จักรกฤษณ์ สิริริน

จาก John Cage ถึง สุชาติ สวัสดิ์ศรี 'ความเงียบ' เป็นศิลปะอย่างหนึ่ง

ก่อนได้อ่านบทสัมภาษณ์ที่น่าตื่นตะลึงของ YouTuber ชื่อดังชาวสหรัฐฯคือ Mr. Beast ที่ออกมาเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับแฟน ๆ ของเขา

โดย Mr. Beast ได้เปิดให้แฟนพันธุ์แท้เข้ามาตอบคำถามว่าแต่ละคนใช้เวลาไปกับ YouTube วันละกี่ชั่วโมง

Mr. Beast รายงานผลการสำรวจว่า แฟนพันธุ์แท้ของเขาหลายรายบอกว่า พวกเขาใช้เวลากับ YouTube ในแต่ละวันมากกว่า 10 ชั่วโมง!

สอดคล้องกับผลสำรวจที่น่าตกใจของ Whistle Out ที่เปิดเผยผลการคำนวณระยะเวลาการใช้ Smart Phone ในแต่ละวันของผู้คนหลากหลายสัญชาติ สาขาอาชีพ และช่วงวัย

Whistle Out พบว่า โดยเฉลี่ย ตลอดช่วงชีวิต

คนคนหนึ่งจะใช้เวลาถึง 8.74 ปี หรือประมาณ 76,500 ชั่วโมงไปกับการใช้ Smart Phone

เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ Pew Research ที่พบว่า Generation Z มากถึง 95% มี Smart Phone ใช้อย่างน้อยคนละ 1 เครื่อง และในจำนวนนี้ 45% เปิดมือถือ Online ตลอด 24 ชั่วโมง

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง 91% ของ Generation Z นั้น "เล่น Social Media" ตลอดทั้งวัน!

สำหรับข้อมูลจากวารสารการแพทย์ JAMA Pediatrics ที่ได้ทำการสำรวจข้อมูลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสหรัฐอเมริกาจำนวน 59,397 คน พบว่า มีไม่ถึง 5% เท่านั้นที่เคร่งครัดกับการใช้ Smart Phone

หมายความว่า มี Generation Z บนโลกใบ

นี้น้อยกว่า 5% ที่จัดสรรเวลาสำหรับการพักผ่อนนอนหลับและการออกกำลังกายได้อย่างเหมาะสม

แปลไทยเป็นไทยก็คือ มนุษยชาติทุกวันนี้โดยเฉลี่ยได้เสียเวลาในชีวิตไปมากถึงเกือบ 10 ปี กับ Smart Phone ครับ!

พูดอีกแบบก็คือ จากผลสำรวจปัจจุบัน มีคนร่วมสมัยจำนวนน้อยมาก (น้อยกว่า 5%) ที่จัดสรรเวลาเพื่อ "หยุดนิ่ง" "พักสายตา" และตีพิมพ์กับ "ความเงียบ"

ดูเห็นข้อมูลของ Whistle Out เกี่ยวกับการใช้ Smart Phone โดยเฉลี่ยตลอดช่วงชีวิตคนคนหนึ่ง ซึ่งใช้เวลามากถึงเกือบ 10 ปีแล้ว ทำให้ผมนึกถึงบทเพลงของ John Cage และ

มติชน สุดสัปดาห์

Matchon Weekend
Circulation: 500,000
Ad Rate: 480

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 29 มกราคม - พฤหัสบดี 4 กุมภาพันธ์ 2564

ปีที่: 41

ฉบับที่: 2111

หน้า: 41 (กลาง)

Col.Inch: 95.38

Ad Value: 45,782.40

PRValue (x3): 137,347.20

ศิลปิน: สีสี่

หัวข้อข่าว: บทความพิเศษ: จาก John Cage ถึง สุชาติ สวัสดิ์ศรี 'ความเงียบ' เป็นศิลปะอย่างหนึ่ง

วรรณกรรมของ “สุชาติ สวัสดิ์ศรี” ขึ้นมา John Cage คือนักประพันธ์เพลงคลาสสิกชาวอเมริกัน ผู้มีชื่อเสียงโด่งดังกับการสร้างสรรค์ Symphony หมายเลข 4' 33" ครั้น ส่วน “สุชาติ สวัสดิ์ศรี” ศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ของเราเป็นเจ้าของวรรณกรรมที่ชื่อว่า “ความว่าง” ทั้งสองคนมีจุดเชื่อมโยงกันที่สำคัญก็คือ การค้นหาแนวทางและรูปแบบงานประพันธ์ใหม่ ที่ท้าทายขนบการสร้างสรรค์ศิลปะ คือคิดศิลป์และวรรณศิลป์

เหมือนกับที่ Marcel Duchamp เคยทำไว้ในแวดวงทัศนศิลป์ กับผลงานที่มีชื่อว่า Fountain ซึ่งเป็นการนำเอา “โถฉี่” ในห้องน้ำชายมาจัดแสดงร่วมกับกลุ่มศิลปิน Society of Independent Artists ที่ The Grand Central Palace มหานคร New York เมื่อปี ค.ศ.1917 4' 33" ของ John Cage ก็ไม่ต่างกันครับ เพราะในท่ามกลางขนบของการแสดงดนตรีคลาสสิก John Cage ได้สร้างความตื่นตะลึงให้กับผู้ชมใน Maverick Concert Hall เมื่อปี ค.ศ.1952 ด้วยการประพันธ์

บทเพลง “ความเงียบ” ออกแสดงเป็นเวลา 4 นาที 33 วินาที เป็นบทเพลง “ความเงียบ” ที่ไม่มีเสียงเครื่องดนตรี Orchestra ขึ้นได้เลยยาวนานถึง 4' 33" มีเพียงอากัปกริยาการ “เปิดและปิด” ฝ่าเปียโนเพื่อเป็นสัญลักษณ์ในการแบ่ง Movement ของ Symphony การแสดง 4' 33" รอบปฐมทัศน์ บรรเลงโดย David Tudor นักเปียโนชาวอเมริกัน ที่เดินขึ้นเวทีมาพร้อมกับกระดาษโน้ตเพลงจำนวน 6 แผ่น ทั้งหมดเป็น “กระดาษเปล่า” David Tudor เริ่ม Movement แรกด้วยการอ่านกระดาษโน้ตเปล่า “เปิดและปิด” ฝ่าครอบลิ้มเปียโน จากนั้นเขาได้กดปุ่มนาฬิกาจับ

เวลาและวางมือหนึ่งๆ ไว้บนตัก ผ่านไป 30 วินาที David Tudor “เปิดและปิด” ฝ่าเปียโนเพื่อจบ Movement แรกของ 4' 33" เข้าสู่ Movement ที่ 2 เขาพลิกกระดาษโน้ตเปล่าใบใหม่ “เปิดและปิด” ฝ่าครอบลิ้มเปียโน กดปุ่มนาฬิกาจับเวลาและวางมือหนึ่งๆ ไว้บนตัก 2 นาที 23 วินาทีผ่านไป เขา “เปิดและปิด” ฝ่าเปียโน และทำเช่นเดิมอีกครั้งกับ Movement ที่ 3 หลังจากผ่านไป 1 นาที 40 วินาที David Tudor ได้ “เปิดและปิด” ฝ่าครอบลิ้มเปียโนเป็นครั้งสุดท้าย เขายืนขึ้น และโค้งคำนับผู้ชม เป็นอันจบการแสดงบนโลกที่มีชื่อว่า 4' 33" ของ John Cage โดย David Tudor

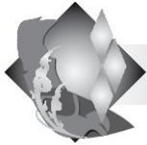
เช่นเดียวกับ John Cage วงการวรรณกรรมไทยมีเรื่องสั้นชิ้นหนึ่งซึ่งเคยสร้างความฮือฮามาแล้วในอดีต เรื่องสั้นเรื่องนั้นชื่อว่า “ความว่าง” “ความว่าง” เป็นผลงานการประพันธ์ของ “สุชาติ สวัสดิ์ศรี” บรรณาธิการนิตยสารวรรณกรรม “ช่อกระเจต” ตีพิมพ์ครั้งแรกใน “ช่อกระเจต” ฉบับที่ 36 ประจำเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ปี พ.ศ.2541 (ค.ศ.1998) “ความว่าง” เป็นเรื่องสั้นที่ “สุชาติ สวัสดิ์ศรี” นั้น “ไม่ได้เขียนตัวอักษรอะไร” ลงในเรื่องสั้นเลย โดยเขาได้ “ปล่อยกระดาษให้เป็นหน้าว่างเปล่าๆ” จำนวน 6 หน้า หลังจากที่เขาเป็นบรรณาธิการคัดสรรเรื่องสั้น “ผ่านเกิด-ผ่านรอ-ผ่านเลย” ให้กับนิตยสาร “โลกหนังสือ” และ “ช่อกระเจต” มาก่อนหน้านั้นกว่า 20 ปี

โดยที่ “สุชาติ สวัสดิ์ศรี” เคยเขียนเรื่องสั้นและจัดพิมพ์รวมเรื่องสั้น “ความเงียบ” ในปี พ.ศ.2515 ซึ่งคำว่า “ความเงียบ” ได้กลายเป็นสัญลักษณ์หนึ่งของเขาดรามาจนถึงปัจจุบัน ประการหนึ่ง ต้องยอมรับว่า “สุชาติ สวัสดิ์ศรี” คือผู้บุกเบิกการเขียน “เรื่องสั้นแนวทดลอง” ที่นอกจากเขาจะส่งเสริมให้เรื่องสั้นแนวดังกล่าว ได้ตีพิมพ์ใน “ช่อกระเจต” แล้ว ตัวเขาก็ได้ลงมือสาธิตการเขียน “เรื่องสั้นแนวทดลอง” ให้เป็นที่ประจักษ์ และ “ความว่าง” ก็เป็นหนึ่งในตัวอย่างสำคัญของ “เรื่องสั้นแนวทดลอง” ที่มีชื่อ “สุชาติ สวัสดิ์ศรี”

หากเราย้อนกลับไปพิจารณาบทเพลง 4' 33" ของ John Cage ที่เล่นกับ

“ความเงียบ” ร่วมกับเรื่องสั้น “ความว่าง” ของ “สุชาติ สวัสดิ์ศรี” นี้คือแนวคิดของศิลปินที่ต้องการสะท้อนกลับภาวะบางอย่างในแวดวงศิลปะ นั่นคือ “บทเพลงที่ไม่มีเสียง” ของ John Cage ที่ชื่อ 4' 33" และ “หนังสือที่ไม่มีตัวอักษร” ของ “สุชาติ สวัสดิ์ศรี” ที่ชื่อ “ความว่าง” แม้ทั้งสองชิ้นจะเป็นผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นมา นานแล้ว (4' 33" ค.ศ.1952 และความว่าง ค.ศ. 1998) ทว่ายังคงตราตรึงใจผู้เสพผลงานข้ามยุคข้ามสมัย และยิ่งให้เกิดวิวัฒนาการศิลปะ คล้ายกับ “โถฉี่” ของ Marcel Duchamp การหยิบเอา “บทเพลงที่ไม่มีเสียง” ของ John Cage ที่ชื่อ 4' 33" และ “หนังสือที่ไม่มีตัวอักษร” ของ “สุชาติ สวัสดิ์ศรี” ที่ชื่อ “ความว่าง” กลับมาบอกเล่า เสมือนการสื่อสารให้คนร่วมสมัยได้ถูกคิด “หยุดนิ่ง” “ปิดตา” “พักหู” ตีฆ้องกับ “ความเงียบ” และ “ความว่าง” เสมือนการจุดรั้ง “เวลา” ที่มนุษย์ชาติกำลังสูญเสียให้กับ Smart Phone โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลจาก Whistle Out ที่กล่าวว่า “เวลา” ที่คนเราหมดไปกับ Smart Phone โดยเฉลี่ยตลอดช่วงชีวิตคนคนหนึ่ง มีมากถึงเกือบ 10 ปี! ●

ปรับทัศนคติ 'ใจเขา ใจเรา' เลิกตีตรากลุ่มชาติพันธุ์เป็นจำเลยสังคม

ร่วมสมัย

๑ ชะมวง พลุกษาลีน

นักมานุษยวิทยาเสนอให้มีการทบทวนมุมมองปรับเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อกลุ่มชาติพันธุ์ใหม่

ดร.นพ.โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์ ผอ.ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (ศมส.) (องค์การมหาชน) กล่าวว่า ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เป็นโอกาสที่ทำให้สังคมต้องหันมาทบทวนมาตรการและแนวทางการพัฒนาของรัฐที่ผ่านมาโดยเฉพาะกับพี่น้องกลุ่มชาติพันธุ์ เพราะหลายปัญหาได้ปรากฏขึ้นอย่างชัดเจน จากเดิมที่พวกเขาเคยพึ่งพาและจัดการตนเองได้ แต่เมื่อต้อง

ถูกอพยพโยกย้ายจากพื้นที่ดั้งเดิมที่สัมพันธ์กับทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้ต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตพึ่งพารัฐและระบบตลาดภายนอกมากขึ้น บทเรียนที่ผ่านมาได้แสดงให้เห็นแล้วว่าการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ ไม่ได้นำไปสู่การมีความมั่นคงในการดำรงชีวิตวิถีเดิม รวมถึงระบบกฎหมาย การศึกษา สาธารณสุข กระบวนการยุติธรรม แทบไม่ได้เอื้อต่อวิถีชีวิตพวกเขาเลย

ผอ.ศูนย์มานุษยวิทยาฯ

กล่าวอีกว่า ปัญหาดังกล่าวจึงเป็นประเด็นคำถามต่อรัฐที่จะเข้ามาจัดการ ดูแลการอยู่ร่วมกันของพี่น้องกลุ่มชาติพันธุ์ จึงเสนอให้มีการทบทวนมุมมองและปรับ

เปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อกลุ่มชาติพันธุ์ใหม่ โดยเฉพาะการให้ภาพเหมารวมใน 3 รูปแบบคือ เป็นผู้ตัดไม้ทำลายป่า การเข้าเมืองผิดกฎหมาย ผู้ค้ายาเสพติด ภาพเหมารวมเหล่านี้ได้ถูกผลิตซ้ำๆ ก่อให้เกิดความไม่เข้าใจ นำมาสู่อคติและการประณามกลุ่มชาติพันธุ์มาตลอด เห็นได้จากสิ่งที่เกิดขึ้นกับชาวกะเหรี่ยงบ้านบางกลอย อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี ซึ่ง

พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าตลอดระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมา ภาครัฐใช้มาตรการทางกฎหมายจัดการปัญหาเพียงอย่างเดียว จึงไม่สามารถแก้ไขปัญหาอะไรได้

“ขณะเดียวกัน การนำชาวบ้านมาอยู่อาศัยในพื้นที่แห่งใหม่นั้น ยืนยันแล้วว่าไม่ได้เป็นแนวทางที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงในการดำรงชีวิตได้อย่างแท้จริง ดังนั้น หากมีการทบทวนและปรับ

เปลี่ยนมุมมอง โดยใช้การพิจารณาแบบ
หลักเหตุผล และมุมใจเขาใจเรา ก็
ทำให้เกิดความเข้าใจกัน และกลุ่มชาติ
พันธุ์ไม่ถูกตีตราเป็นจำเลยสังคมฝ่าย
เดียว” ดร.นพ.โกมาตร พอ.ศุณย์มานุษย
วิทยาฯ กล่าว

☑️ ครบรอบ... นายอิทธิพล คุณปลื้ม รมว.วัฒนธรรม ประชุมผ่านระบบทางไกล (ZOOM) กับ นายชัยยิต อับบาส ซาเลฮี รมว.วัฒนธรรมและแนวปฏิบัติอิสลามแห่งสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน เนื่องในโอกาสครบรอบ 65 ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยและอิหร่าน ณ ห้องประชุมกระทรวงวัฒนธรรม

จัดสินค้า **CPOT**
ผลิตภัณฑ์ >11
วัฒนธรรมชุมชน
กว่า 1 หมื่นรายการ
ซือปออนไลน์

จัดสินค้า CPOT ผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมชุมชน กว่า 1 หมื่นรายการ ซือปออนไลน์

ลานบ้านกลางเมือง

๑ บูรพา โชติช่วง

วัฒนธรรมสรรค์สร้าง เศรษฐกิจฐาน
รากสร้างสรรค์ CPOT นำผลิตภัณฑ์ชุมชน
กว่า 1 หมื่นรายการให้ซือปออนไลน์

ยุคสมัยของการซื้อขายสินค้าวัฒนธรรม
ชุมชน ไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ผ้าไหม จักสาน

งานปั้นดินเผาเครื่องถมงานช่างฝีมืออีกหลาย
ประเภท ที่แต่เดิมวางจำหน่ายในร้านค้าของ
ตนแล้ว ยังนำมาออกงานแฟร์หรือเทศกาล
ต่างๆ ให้ผู้สนใจได้เลือกซื้อหากัน ขณะเดียว
กันอีกหนึ่งช่องทางของการซื้อขายในปัจจุบัน
ก็คือออนไลน์ เพียงขึ้นอยู่กับว่าสินค้านั้นผ่าน
ตัวกลางจำหน่าย หรือเจ้าของสินค้าโดยตรง
ซึ่งเรื่องนี้กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) สนับสนุน
นโยบายไทยแลนด์ 4.0 มาส่งเสริมการ
พัฒนาผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมของชุมชนต่างๆ
ทั่วประเทศ เป็นสื่อกลางเผยแพร่สินค้าชุมชน

ผ่านช่องทางออนไลน์ในชื่อ CPOT ผลิต
ภัณฑ์วัฒนธรรมไทย

นางยุพา ทวีวัฒนะกิจบวร ปลัด
กระทรวงวัฒนธรรม กล่าวว่า ได้รับนโยบาย
มาจากนายอิทธิพล คุณปลื้ม รมว.วัฒนธรรม
ในการส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์วัฒนธรรม
ของชุมชนต่างๆ ทั่วประเทศมาดำเนินการโดย
มีแนวทางพัฒนาผู้ประกอบการและองค์ความ
รู้ภูมิปัญญาในการนำมาขายระดับสินค้าทาง
วัฒนธรรม ซึ่งทั้งสองส่วนต้องทำควบคู่กันไป
และนำไปเข้าสู่ระบบคลังข้อมูลวัฒนธรรม

ผู้สนใจ สามารถสืบค้น เลือกซื้อสินค้า และหา ความรู้จากผลิตภัณฑ์ ต่างๆ เชื่อมโยงกับ อัตลักษณ์ของชุมชน

หรือมีกาดต้า เพื่อให้ผู้บริโภค ผู้สนใจ สามารถ
สืบค้นเลือกซื้อสินค้า และหาความรู้จากผลิต
ภัณฑ์ต่างๆ เชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ของชุมชน
นอกจากนี้ การดำเนินงานพัฒนาสินค้าต้อง
ทำต่อยอดให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นไปด้วย

ในส่วนช่องทางทางการตลาด ปลัด
ก.วัฒนธรรม กล่าวว่า ขณะนี้ได้เปิดช่อง
จำหน่ายสินค้าออนไลน์ผ่าน <http://www.cpot.in.th> มีสินค้าทางวัฒนธรรมให้เลือกซื้อ
กว่า 10,000 รายการ โดยจำแนกประเภท
สินค้า ภูมิภาค จังหวัด ราคา สามารถสืบค้น
ได้ตามความสนใจ พร้อมเบอร์โทรติดต่อร้าน
ค้าโดยตรงอีกทั้งจะมีกิจกรรมส่งเสริมการขาย
รายเดือน และเมื่อภายหลังสถานการณ์การ
แพร่ระบาดของโควิด-19 ดีขึ้นแล้ว วร.มี
แผนงานจะจัดกิจกรรม เปิดพื้นที่จำหน่าย
สินค้าในแต่ละจังหวัด มีการหมุนเวียนสินค้า
มาจัดจำหน่าย ซึ่ง วร.เป็นตัวกลางประสาน
งานและให้ผู้ประกอบการสามารถแลกเปลี่ยน
ความรู้ในการพัฒนาสินค้า ทั้งกระบวนการ
ผลิต วัสดุที่ใช้ในแต่ละท้องถิ่น อัตลักษณ์ของ
ท้องถิ่นที่สามารถนำมาตัดแปลงประยุกต์เพื่อ
ให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในรูปแบบอื่นๆ
และเปิดโอกาสให้ผู้ซื้อสามารถติดต่อประสาน

งานกับผู้ประกอบการได้ตรงเป้าหมายอีกด้วย
“จากการสำรวจผู้ประกอบการสินค้า
ทางวัฒนธรรมในรอบปี 2563 พบว่าส่วนใหญ่
ได้พลิกวิกฤติเป็นโอกาส โดยปรับกระบวนการ

การขายสินค้าในช่วงการแพร่ระบาดของโค
วิด-19 ผ่านทางออนไลน์มากขึ้น ทำให้มียอด
จำหน่ายสูงขึ้น เนื่องจากลดต้นทุนค่าออกร้าน
หรือเดินทางไปขายนอกสถานที่ ส่วนผู้ประ

Section: First Section/ศิลปวัฒนธรรม

วันที่: ศุกร์ 29 มกราคม 2564

ปีที่: 71

ฉบับที่: 24473

หน้า: 1 (ล่างขวา), 11

Col.Inch: 96.08

Ad Value: 100,884

PRValue (x3): 302,652

คลิป: สีสี่

คอลัมน์: ลานบ้านกลางเมือง: จัดสินค้า CPOT ผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมชุมชนกว่า 1 หมื่นรายการ ซือป...

กองการงานบริการในชุมชนบวรออนตัวรันั้น
เนื่องจากขณะนี้คนไทยเที่ยวในประเทศจึงให้
แนวทางปรับรูปแบบกิจกรรมการรองรับผู้เข้า
มาเที่ยวในชุมชน และให้คำนึงถึงมาตรการ
ป้องกันโรคโควิด-19" นางยุพา ปลัด ก.วัฒน
ธรรม กล่าว

วัฒนธรรมสรรค์สร้าง เศรษฐกิจฐาน
รากสร้างสรรค์ CPOT ผลิตภัณฑ์วัฒนธรรม
ชุมชน

จิปาถะวัฒนธรรม

👁 หนามยอกอก

ศุกร์ที่ 29 มกราคม พุทธศักราช 2564 ปฏิทินจันทรคติ แรม 1 ค่ำ เดือนสาม ปีชวด ..๐๐.. นวนอर्मอลของจริง แรงทะลุเกินพิกต์ยิ่งกว่า 5G ได้แก่วิธีโควิด-19 ตัวเลขสะสมผู้ติดเชื้อทั่วโลกทะลุ 100 ล้านคนไปแล้ว เป็นบันทึกหน้าประวัติศาสตร์ของโรคระบาดในรอบศตวรรษ ส่วนตัวเลขผู้เสียชีวิตยังคงสะสมสูงขึ้นเรื่อยๆ ..๐๐.. บ้านเราระหว่างรอวัคซีนช่วยชาติต้านโควิด เราๆ ท่านๆ ควรปฏิบัติตามคำแนะนำของสาธารณสุข สวมหน้ากากอนามัย ล้างมือบ่อยๆ รักษา ระยะห่างในสถานที่ผู้คนพลุกพล่าน ทั้งนี้ เพื่อตัวคุณและส่วนรวมของสังคม ..๐๐..

ปรับไปตามสถานการณ์โควิด วิทยุประเพณีท้องถิ่นหลายแห่งจำเป็นต้องเลื่อน เช่น เทศกาลนมัสการพระธาตุพนม วัดพระธาตุพนมวรมหาวิหาร จ.นครพนม ปกติจัดวันบุญเดือนสาม ขึ้น 8 ค่ำ วันแรกของงานจะมีพิธีแห่พระอุปัชฌาย์จากสะดือทะเลปีนี้ต้องเลื่อนไปก่อน ..๐๐.. ทั้งศิลปินเครือข่ายวัฒนธรรมได้รับผลกระทบโควิด ระลอก 2 **ยุพา ทวีวัฒนะกิจบวร** ปลัด ก.วัฒนธรรม บอกหลังโควิดจางดีแล้ว จะมีกิจกรรมทยอยออกมาช่วยเยียวยาเครือข่าย ..๐๐.. สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ขอเลื่อนการประกาศรายชื่อผู้เข้าร่วมฝึกอบรมและการประกวด OCAC: Young Art Model 2020 เป็นวันที่ 31 มกราคม ศกนี้. ส่วนรายการนี้ ขอเชิญส่งภาพถ่ายเข้าประกวดในโครงการศิลปินร่วมสมัย ลู๊ยกั๊วโควิด ด้วยจิตสำนึก #2 หัวข้อ **“บันทึกคนไทย หัวใจไม่เคยท้อ”** ซึ่งเงินรางวัลรวมกว่า 2 ล้านบาท เปิดรับภาพ 14 กุมภาพันธ์ - 15 มีนาคม 2564 ..๐๐..ด้านแหล่งเรียนรู้ในสังกัดกรมศิลปากรอุทยานประวัติศาสตร์พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติยังคงเปิดให้บริการตามมาตรการป้องกันโควิด-19 ..๐๐.. วารสารมาทิงบประมาณ ประจำปี 2565 โดยในส่วนของ ก.วัฒนธรรม **อิทธิพล คุณปลื้ม** รมว.

วัฒนธรรม เน้นย้ำทุกกรมในสังกัด จัดทำ
แนวทางตามแผนงานของรัฐบาล 4 ด้าน
หลัก ได้แก่ การเสริมสร้างความเข้มแข็ง
ของเศรษฐกิจฐานราก, การยกระดับขีด
ความสามารถของประเทศเพื่อรองรับ
การเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว, การ
พัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคน
ให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนการ
พัฒนาประเทศ และการปรับปรุงพัฒนา
ปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมฟื้นฟูและพัฒนา
ประเทศ ..๐๐.. รั้วโบราณขานรับ **ประทีป เฟื่องตะโก** อธิบดีกรมศิลปากร
บอกจะมีการเปิดตัวหลายแห่ง เช่น ศูนย์ข้อมูลอุทยานประวัติศาสตร์ภู
พระบาท จ.อุดรธานี พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเก่า จ.กาญจนบุรี
พิพิธภัณฑ์เครื่องทองอยุธยา ฯลฯ เพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้
ต่อเนื่อง ..๐๐.. ปิดท้าย ไม่ได้หายหน้าไปไหน **วิระ โรจน์พจนรัตน์** อธิบดี
กรมวัฒนธรรม ในฐานะประธานกรรมการศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
เป็นประธานประชุมฯ เมื่อเร็วๆ นี้ แล้วพบกันใหม่ ..๐๐

ข่าวสด

Khao Sod
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,100

Section: บันเทิง/-

วันที่: ศุกร์ 29 มกราคม 2564

ปีที่: 30

ฉบับที่: 11020

Col.Inch: 25.31

Ad Value: 27,841

หัวข้อข่าว: ศน.ปรับงานกิจกรรมช่วงโควิด

หน้า: 19(บนซ้าย)

PRValue (x3): 83,523

ศิลปิน: ชาว-ดำ

ศน.ปรับงานกิจกรรมช่วงโควิด

เน้นปฏิบัติธรรมออนไลน์

นายเกรียงศักดิ์ บุญประสิทธิ์ อธิบดีกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม กล่าวถึงการจัดกิจกรรมต่างๆ ทางพระพุทธศาสนาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่ว่า ภาพรวมการจัดกิจกรรมทางพุทธศาสนาของกรมการศาสนาในช่วงการระบาดของโรคโควิด-19 นี้ จะเป็นการส่งเสริมให้รับรู้รับทราบและร่วมทำบุญแบบออนไลน์ รวมทั้งปรับรูปแบบกิจกรรมต่างๆ ของกรมการศาสนา เช่น กิจกรรมเข้าวัดวันธรรมสวนะ หรือวันพระ จากเดิมกรมการศาสนาจะมีการเชิญหน่วยงานต่างๆ มาเข้าร่วมกิจกรรม ก็มีการปรับลดจำนวนคนที่เข้าร่วมกิจกรรม ทั้งยังส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเผยแพร่หลักธรรมทางออนไลน์มากขึ้น ซึ่งพบว่าในช่วงที่มีการระบาดของโรคโควิด-19 ได้รับความนิยมนับอย่างมากอธิบดีกรมการศาสนากล่าวต่อไปว่า ขณะที่กิจกรรม

สำคัญทางพระพุทธศาสนาในวันมาฆบูชาวันที่ 28 ก.พ.นี้ กรมการศาสนายังคงมีการจัดกิจกรรมสวดมนต์ ทำบุญตักบาตร เบื้องต้นกำหนดจัดที่วัดสระเกศฯ แต่จะมีการดำเนินการป้องกันการระบาดของโรคโควิด-19 ตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุข (สธ.) อย่างเคร่งครัด ส่วนภูมิภาค ให้วัฒนธรรมจังหวัดพิจารณาจัดงานตามความเหมาะสม ขณะเดียวกัน จะเน้นให้จัดกิจกรรมทางออนไลน์มากขึ้น นอกจากนี้ กรมการศาสนายังจัดกิจกรรมประกวดออกแบบภาพโปสเตอร์ หัวข้อ “วันมาฆบูชา” ประจำปี 2564 ประเภทนักเรียน นิสิต นักศึกษา และประเภทประชาชนทั่วไป โดยเปิดรับผลงานถึงวันที่ 10 ก.พ. 2564 ส่งผลงานพร้อมหลักฐานการสมัครได้ที่ drareport@gmail.com หรือที่ กรมการศาสนา ความนี้โหลดโบสมัครและคูรายละเอียดได้ที่ www.dra.go.th สอบถามโทร.0-2209-3730

ชม'เขาวัง'เมืองเพชร ความงามบนยอดเขา

★เดลินิวส์★ วาไรตี้

การท่องเที่ยวในช่วงนี้ต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 กันอย่างเคร่งครัด ด้วยการสวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้าตลอดการเข้าชม เว้นระยะห่างอย่างน้อย 1-2 เมตร รวมถึงหมั่นล้างมือด้วยน้ำและสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์อยู่เสมอ จะได้เที่ยวได้อย่างปลอดภัย

หากได้มาเยือนเมืองเพชรบุรี ต้องไม่พลาดการมาเที่ยวชม "เขาวัง" โบราณสถานคู่บ้าน คู่เมืองเพชรบุรี ที่เห็นโดดเด่นมาแต่ไกล คนท้องถิ่นเรียกกันว่า เขาวัง แต่ชื่ออย่างเป็นทางการ คือ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครคีรี ตั้งอยู่บนยอดเขา 3 ยอด สูง 92 เมตร ในตำบลคลองกระแชง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี เดิมเรียกว่า เขาสมน หรือเขาศรี เป็นพระราชวังฤดูร้อนในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 โปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ซึ่งในขณะนั้นเป็นพระสมุหกลาโหม เป็นแม่กองก่อสร้าง โดยก่อสร้างแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2403 พระราชทานนามว่า พระนครคีรี แต่ชาวเมืองเพชรบุรีเรียกกันติดปากว่า เขาวัง สืบมาจนทุกวันนี้

บนเขาวังแห่งนี้ จะมีทั้งพระที่นั่ง พระตำหนัก วัด และกลุ่มอาคารต่าง ๆ มากมาย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสถาปัตยกรรมลัทธิตะวันตกแบบนีโอคลาสสิกผสมสถาปัตยกรรมแบบจีน

การเดินทางขึ้นไปยังเขาวัง เมื่อมาถึงแล้วจอดรถด้านหน้าได้เลย แต่ก่อนต้องเดินขึ้นไปด้านบนได้ทางเดียว แต่เดี๋ยวนี้มีตัวเลือกเพิ่มขึ้นมา สำหรับคนที่ไม่สะดวกเดินขึ้นบันไดสามารถใช้บริการรถรางไฟฟ้า (เคเบิล คาร์) ได้ ทางที่ดีต้องเก็บแรงกันเอาไว้ก่อน เพราะด้านบนต้องเดินชมความงามบนยอดทั้ง 3 ยอด แต่ถ้าใครฟิตก็ไม่ว่ากัน....

เมื่อเดินทางมายอดเขาด้านทิศตะวันออก บริเวณไหล่เขาจะเป็นที่ตั้งของ วัดมหาสมณาราม อยู่บริเวณเชิงเขาวัง เดิมชื่อวัดสมณะ หรือ วัดมหาสมณ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ใช้เป็นที่ประทับเมื่อครั้ง ทรงผนวช ต่อมาเมื่อทรงสร้างพระนครคีรีแล้วจึงโปรดเกล้าฯ ให้บูรณะวัดแห่งนี้ พระราชทานนามว่า วัดมหาสมณาราม เรียกกันโดยทั่วไปว่า วัดเขาวัง ภายในโบสถ์ ฝาผนังทั้งสี่ด้าน ภาพเขียน ฝีมือ ชำวอินโข่ง ซึ่งเป็นจิตรกรไทยคนแรก ที่ใช้วิธีการเขียนภาพ แบบทัศนียวิทยา คือ ใช้สีและแสงเงาในการวาด ให้เกิดมิติ มีระยะใกล้-ไกล และ แบบภาพมองจากมุมสูง (Birds-eye view) อย่างตะวันตก โดยจะเป็นภาพเขียนเกี่ยวกับการไปนมัสการสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทางพุทธศาสนา

เมื่อมาถึง ยอดเขาด้านทิศตะวันออก จะเป็นที่ตั้งของ วัดพระแก้ว หรือ วัดพระแก้วน้อย สร้างขึ้นเป็นวัดในเขตพระราชฐานเช่นเดียวกับวัดพระแก้วในพระบรมมหาราชวัง มาถึงบริเวณนี้ สิ่งที่ไม่ควรพลาดชมก็คือ เจดีย์แดง โดยจะเห็นได้อย่างชัดเจนเพราะทาสีแดงทั้งองค์ ปรางค์จตุรमुख นับเป็นไฮไลต์อีกหนึ่งสถานที่ของเขาวัง ส่วน

เดลินิวส์

Daily News
Circulation: 500,000
Ad Rate: 2,100

Section: First Section/วาไรตี้-เที่ยวไทย/ท่องเที่ยวโลก

วันที่: ศุกร์ 29 มกราคม 2564

ปีที่: - ฉบับที่: 26041

Col.Inch: 227.84 Ad Value: 478,464

คอลัมน์: เดลินิวส์วาไรตี้: ชม'เขาวัง'เมืองเพชร ความงามบนยอดเขา

หน้า: 1(บน), 4

PRValue (x3): 1,435,392

คลิป: สีสี่

โบสถ์ มีลวดส่วนงดงามและมีหน้าบันเป็นลวดลายปูนปั้น รูปตราพระมหาพิชัยมงกุฎ ซึ่งเป็นตราประจำรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จัดเป็นงานปูนปั้นที่มีชื่อเสียงชิ้นหนึ่งของเมืองเพชรบุรี

ถัดมาที่ พระสุทธเสลเจดีย์ เป็นเจดีย์หินอ่อน สีเทาอมเขียว ที่มีประวัติการสร้างอันน่าทึ่ง คือ เมื่อสลักหินอ่อนเป็นชิ้นและประกอบที่เกาะสีชัง เสร็จแล้วได้นำลงเรือมาประกอบใหม่บนเขาแห่งนี้ จากนั้น เดินต่อมา ยัง ยอดเขาด้านทิศตะวันตก เป็นที่ตั้งของ พระราชวังพระนครคีรี ซึ่งเป็นที่ตั้งของพระราชวังที่ประทับ อันได้แก่ พระที่นั่งสันถาคารสถาน เป็นหมู่พระที่นั่งขนาดใหญ่ สำหรับต้อนรับแขกเมืองที่มาพักกับพระนครคีรี

ในส่วนของ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนครคีรี ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นที่ตั้งของ พระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์ เป็นพระที่นั่งองค์ใหญ่ที่สุด เป็นพระที่นั่งองค์ประธานของหมู่พระที่นั่งต่าง ๆ ในพระราชวัง ภายในจัดเป็นพิพิธภัณฑ์แสดงโบราณวัตถุและเครื่องราชูปโภค เช่น พระแท่นบรรทม พระฉาย (กระจงเงา) บานใหญ่ เครื่องมุก เครื่องถ้วยชาม ตุ๊กตาโลหะฝีมือช่างยุโรป เป็นต้น โดยพระที่นั่งองค์นี้เคยเป็นสถานที่รับรองพระราชอาคันตุกะอีกด้วย

เดินต่อมาจะเป็น พระที่นั่งปราโมทย์มไหสวรรย์ ซึ่งตั้งอยู่ติดกับพระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์มีฐานและหลังคาเชื่อมต่อกันมีลักษณะแบบถ่างจัน 2 ชั้น ชั้นบนมีห้องบรรทม 2 ห้อง ชั้นล่างมีห้องโถง 2 ห้องทางขึ้นอยู่ด้านหน้ามีชายคาคลุมเป็นบันไดแบบตึก 2 ด้าน ปัจจุบันจัดแสดงพระแท่นบรรทมในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

« เห็นโดดเด่น มาแต่ไกล »

และพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ที่ยังมาที่ พระที่นั่งเวชยันต์วิเชียรปราสาท ลักษณะสถาปัตยกรรมเป็นปราสาทจตุรมุข ยอดปราสาท 5 ยอด ตามพระราชนิมิตในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มียอดปราสาทใหญ่อยู่กลาง และปราสาทเล็กอยู่ 4 มุม บนฐานสูงชันกัน 3 ชั้น มีระเบียง

แก้วโดยรอบแต่ละชั้น ระเบียงชั้นบนสุดมีโคมโพร่งที่มุมทั้งสี่ ตัวปราสาทประดับลายปูนปั้น

ภายในประดิษฐานพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หล่อด้วยสำริด ทรงฉลองพระองค์แบบตามพระราชนิยม จากพระที่นั่งองค์นี้มีประตูออกไปสู่พระที่นั่งราชธรรมสภา

ในส่วนของ **พระที่นั่งราชธรรมสภา** เป็นอาคารชั้นเดียว ศิลปะผสมระหว่างศิลปะยุโรป จีน และไทย หลังคาเป็นแบบกังหันจีน ในรัชกาลที่ 4 ทรงใช้เป็นที่ประชุมส่วนพระองค์บรรยายธรรมถึงสมัยรัชกาลที่ 5 ดัดแปลงเป็นห้องเสวยสำหรับพระบรมวงศานุวงศ์ที่ตามเสด็จ ในปัจจุบันใช้เป็นอาคารแสดงนิทรรศการ จุดเด่นจะอยู่ตรงประตูบานโค้งสีเขียว ตัดกับผนังสีขาวที่มีลายปูนปั้นสวยงามภายในมีโต๊ะหมู่บูชาสำหรับประดิษฐานพระพุทธรูป

ถัดมา **หอขั้วตาลเวียงชัย** เป็นหอทรงกลมสูงสองชั้น หลังคาโค้งกรุงกระจกสร้างขึ้นเป็นที่ศึกษาและสังเกตการณ์ทางดาราศาสตร์ สามารถชมทิวทัศน์ของเมือง

เพชรบุรีได้โดยรอบ ในอดีตเวลากลางคืนจะจุดโคมไฟแขวนไว้ภายในโคมกระจก เมื่อมองจากทะเลสามารถเห็นได้แต่ไกลจึงเป็นที่หมายของชาวเรือในการเดินเรือเข้าอ่าวบ้านแหลมได้อย่างดี

เดินชมกันมาถึง **เขายอดกลาง** เป็น **พระธาตุจอมเพชร** ลักษณะเป็นเจดีย์สีขาวที่มองเห็นเด่นแต่ไกล พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้บูรณะเจดีย์เก่าที่มีอยู่ก่อนแล้วอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุมาบรรจุไว้ และพระราชทานนามว่า **พระธาตุจอมเพชร**

เมื่อขึ้นไปชมเขาวังสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญและเป็นหนึ่งในสัญลักษณ์ของจังหวัดเพชรบุรีกันแล้ว ที่บริเวณด้านหน้าทางขึ้นของสถานีรถราง จะเป็นร้านค้าขายของฝาก สามารถเลือกชมเลือกซื้อได้ตามอัธยาศัย

จากนั้น ไปชมธรรมชาติสร้างสรรค์ความงามกันต่อที่ **ถนนสายนาเกลือ** อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี ถ้าแวะมาเพชรบุรี หรือลงไปทางใต้ นอกจากเส้นทางถนนเพชรเกษมแล้ว หากมาตามถนนเลียบชายฝั่งทะเล ถนนเส้นคลองโคกน-บางตะบูน-บ้านแหลม ไปถึงอำเภอยะอำ จะพบกับถนนเส้นทางเกลือ

ถนนเส้นนี้ สามารถขับรถกินลม ชมวิว แลแนวหาดตลอดเส้นทาง โดยเฉพาะวิวนาเกลือ เนื่องจาก จ.เพชรบุรี เป็นแหล่งผลิตเกลือสมุทรที่สำคัญและใหญ่ที่สุดของเมืองไทย ซึ่งบรรยากาศของการทำนาเกลือ แบบนี้หาชมได้ยากในปัจจุบัน การทำนาเกลือเป็นอาชีพดั้งเดิมของชาวเพชรบุรีท้องถิ่น ที่

ความร่มรื่นบนเขาวัง

อาศัยอยู่แถบชายฝั่งทะเล เป็นวิถีชีวิตที่สืบทอดมานับเป็นร้อยปี ที่แสดงถึงภูมิปัญญาของชาวบ้าน ที่นี้สามารถทำนาเกลือได้เฉพาะในช่วงไม่มีฝนเท่านั้น หรือช่วงพายุจิกายัน ถึงมีฤดูนายนของทุกปี

นอกจากนี้ ถนนสายนาเกลือ ยังเป็นที่นิยมของ **นักปั่นจักรยาน MotorBike** รวมถึงนักท่องเที่ยว จึงทำให้อำเภอบ้านแหลมกลายเป็นเส้นทางท่องเที่ยวและจุดถ่ายภาพที่นักท่องเที่ยวและช่างภาพนิยมมาถ่ายภาพกัน

แถมยังเป็นแหล่งผลิต **ดอกเกลือทะเล** ที่มีความเค็มน้อยกว่าเกลือเม็ดปกติ นำมาใช้ปรุงอาหารได้ทั้งคาวหวานช่วยให้รสชาติของอาหารกลมกล่อมมากยิ่งขึ้น รวมถึงผลิตภัณฑ์สปา และเครื่องสำอางต่าง ๆ อีกด้วย ไม่รอช้าต้องหาติดไม้ติดมือกลับไปพิสูจน์กันสักหน่อย

การมาเยือนเมืองเพชร...

มีความน่าสนใจให้ได้สัมผัสกัน.

◆ **จุฑานันทน์ บุญตราหาญ** ◆

สุจิตต์ วงษ์เทศ

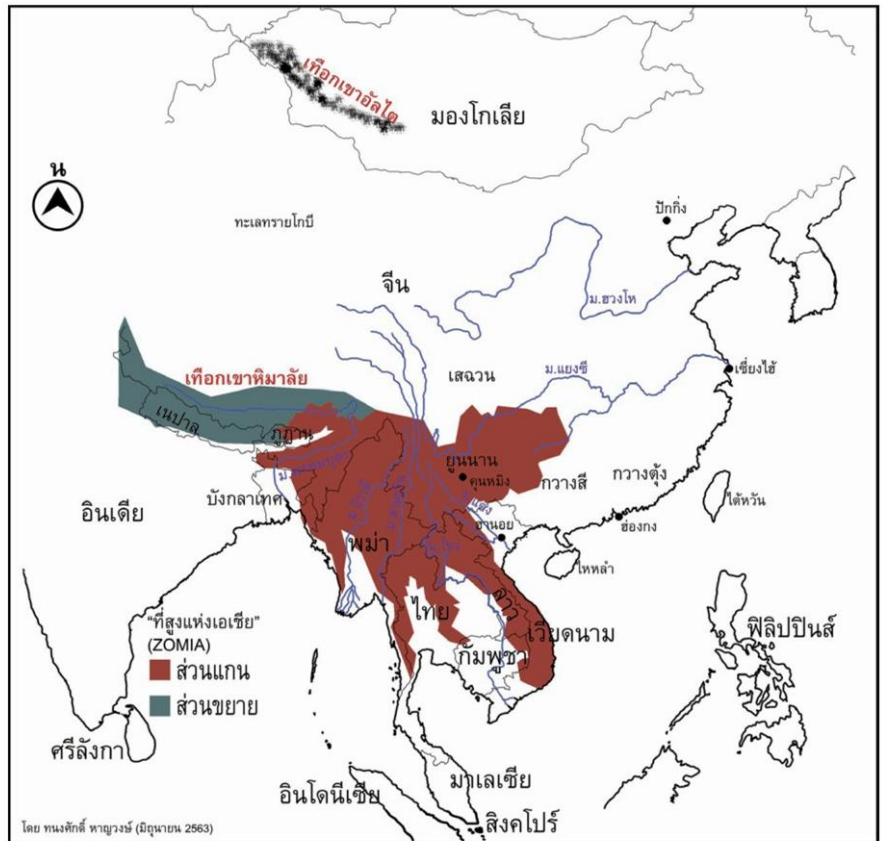
อำนาจการเมืองของ ภาษาและวรรณกรรมไทย

ภาษาและวรรณกรรมไทยมีอำนาจการเมืองและวัฒนธรรมมาจาก 3 แหล่งใหญ่โดยรวมๆ ได้แก่ (1.) ภาษาและคำบอกเล่าเก่าแก่ในภูมิภาคอุษาคเนย์ ทั้งกลุ่มเกาะและแผ่นดินใหญ่ภาคพื้นทวีป (2.) รับจากภาษาและวรรณกรรมในพื้นที่ต่อเนื่อง ได้แก่ จีน (3.) รับจากภาษาและวรรณกรรมภายนอกที่อยู่ห่างไกลทางทะเล ได้แก่ อินเดีย, อาหรับ, อิหร่าน (เปอร์เซีย) เป็นต้น

ภาษาและวรรณกรรมไทยซึ่งมีที่ม 2 แหล่งแรกมีลักษณะทับซ้อนกันจนทำให้มีจำนวนไม่น้อยแยกไม่ออกว่ามีต้นตอจากที่ไหน? ได้แก่ คำบอกเล่าตามความเชื่อพื้นเมืองดั้งเดิม ซึ่งเป็นมรดกตกทอดของภูมิภาคอุษาคเนย์กับสิ่งที่รับจากจีน

อุษาคเนย์กับจีนสมัยโบราณ มีพื้นที่ทางวัฒนธรรมต่อเนื่องและทับซ้อน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเหนือ, ด้านตะวันออกเฉียงเหนือ, ด้านตะวันตกเฉียงเหนือ ตั้งแต่ตอนใต้ลงไปของแม่น้ำแยงซี หรือบริเวณที่ปัจจุบันเป็นมณฑลยูนนาน, มณฑลกว่างสี, มณฑลกว่างตุง

ตอนใต้ของแม่น้ำแยงซีเมื่อหลายพันปีมาแล้ว ยังไม่เป็นจีน แต่เป็นพื้นที่เหนือสุดของอุษาคเนย์ หรือพูดอีกอย่างหนึ่งก็คือ ภูมิภาคอุษาคเนย์มีพื้นที่ทางเหนือแผ่ถึงแม่น้ำแยงซีซึ่งปัจจุบันเป็นภาคใต้ของจีน

ภาษาไทยแผ่ขยาย จากทางใต้ของจีน

แผนที่แสดงบริเวณที่ภาษาและวรรณกรรมไทยมีอำนาจการเมืองและวัฒนธรรมตั้งแต่ "ที่สูงแห่งเอเชีย" (ZOMIA) และพื้นที่โดยรวมทางใต้ของจีนอันเป็นแหล่งหลักของไทย-ไต-ลาว-ไทย

มติชน สุดสัปดาห์

Matchon Weekend
Circulation: 500,000
Ad Rate: 480

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 29 มกราคม - พุธที่สัปดาห์ 4 กุมภาพันธ์ 2564

ปีที่: 41

ฉบับที่: 2111

หน้า: 77(เต็มหน้า)

Col.Inch: 95.70

Ad Value: 45,936

PRValue (x3): 137,808

ศิลป์: สีสี่

คอลัมน์: สุจิตต์ วงษ์เทศ: อำนาจการเมืองของภาษาและวรรณกรรมไทย

วรรณกรรมไทยสื่อสารด้วยภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาพูดในชีวิตประจำวัน โดยมีต้นตอหรือรากเหง้าจากตระกูลภาษาไท-กะได หรือ ไท-ไต หลังจากนั้นอีกนานนับพันปีจึงมีอักษรไทยที่ดัดแปลงจากอักษรเขมร (แต่เรียกอักษรขอม) และอักษรอื่นๆ

ภาษาไทยมีรากเหง้าหรือต้นตอจากภาษาตระกูลไท-ไต มากกว่า 3,000 ปีมาแล้ว เชื่อกันขณะนี้ว่าเก่าสุดภาษาไท-ไต มีถิ่นกำเนิดอยู่มณฑลกลวงสี ซึ่งอยู่ทางใต้ของจีน

ต่อมาได้กระจายแพร่หลายในกลุ่มคนหลายเผ่าพันธุ์ ตามเส้นทางการค้าดินแดนภายในบริเวณทางใต้ลุ่มน้ำแยงซีมากกว่า 2,000 ปีมาแล้ว (หรือราว พ.ศ.500)

ดินแดนทางใต้ของจีน หรือบริเวณลุ่มน้ำแยงซี โดยภูมิประเทศปัจจุบันเป็นพื้นที่กว้างขวางของมณฑลยูนนาน, มณฑลกลวงสี, มณฑลกลวงต้ง แต่เมื่อหลายพันปีมาแล้วไม่ใช่ดินแดนของจีน หากเป็นพื้นที่ทางเหนือสุดของอุษาคเนย์โบราณ

หรือพูดอีกอย่างหนึ่งก็ได้ว่า **อุษาคเนย์โบราณ มีดินแดนเหนือสุดอยู่สูงขึ้นไปถึงภาคใต้ของจีนปัจจุบัน**

นักวิชาการนานาชาติทุกวันนี้เรียกพื้นที่ทางใต้ของจีนปัจจุบัน หรือทางเหนือสุดของอุษาคเนย์โบราณว่า "ที่สูงแห่งเอเชีย" หรือ โซเมีย (Zomia) เป็นหลักแหล่งของคนหลายชาติพันธุ์นับไม่ถ้วน รวมทั้งพวกที่พูดตระกูลภาษาไท-ไต

พวกไท-ไต "ที่สูงแห่งเอเชีย" สร้าง **นวัตกรรม** มี 2 อย่าง ได้แก่ หนึ่ง ชาติกับเครือขายการเมือง (สรุปจากหนังสือ **ความไม่ไทยของคนไทย** ของ นิธิ เอียวศรีวงศ์ สำนักพิมพ์มติชน พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ.2559) ดังนี้

(1) **นาตา** เป็นฐานอำนาจทางเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งกว่ากลุ่มชนอื่นๆ บนที่สูง ซึ่งมีผลให้เกิด ดังนี้ **ทางสังคม** นาตาลดการอพยพเคลื่อนย้ายลง สะดวกที่จะจัดองค์กรทางสังคมที่จะเพิ่มกำลังทางการเมืองและเศรษฐกิจของพวกเขา **ทางการเมือง** นาตาเอื้อประโยชน์ต่อรัฐ เพราะเก็บส่วย (ทั้งผลผลิตและแรงงาน) ได้ง่าย

(2) **เครือข่ายทางการเมืองระดับเหนือชุมชน** ความเป็นหน่วยทางการเมืองบนที่ราบหุบเขา ทำให้พวกไท-ไตสามารถขยายวัฒนธรรมของตนไปสู่ชนกลุ่มอื่นบนที่สูงได้ จึงมีผู้คนอพยพโยกย้ายลงมาอยู่ในเมืองของพวกไท-ไตมากขึ้น ทำให้เมืองของพวกไท-ไตเป็นแหล่งชุมชนประชากรที่หนาแน่นกว่าชุมชนของคนกลุ่มอื่นบนที่สูง จึงเหมาะสมจะเป็นตลาด

สำหรับการค้าขายแลกเปลี่ยนซึ่งต้องใช้ภาษาไท-ไตเป็นภาษากลางสำหรับกิจกรรมนั้น ขณะเดียวกันก็มีคนที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์ไท-ไตพูดภาษาไท-ไตได้หรือพอรู้เรื่อง

ตลอดจนเปลี่ยนมาใช้ประเพณีพิธีกรรมแบบไท-ไต เพื่อเพิ่มเกียรติยศให้แก่ตนเองจำนวนมากขึ้น จนทำให้กลุ่มไท-ไตกลายเป็นกลุ่ม "ชาติพันธุ์" ที่ใหญ่ แต่ผสมปนเปเป็นอย่งยิ่งมาตั้งแต่โบราณ

คนป่าเถื่อนร้อยจำพวก

มีบรรพชนคนไทย

บริเวณทางใต้ของจีน หรือทางเหนือสุดของอุษาคเนย์โบราณเมื่อหลายพันปีมาแล้ว เป็นหลักแหล่งของคนป่าเถื่อนที่จีนเรียก "เยว" (ออกเสียงคล้ายเหยอะ หรือ เหยอะ ตรงกับเหียดในชื่อเวียดนาม ตำนานไทย เรียก "อวด" แต่ในโคลงทำนองเรียก "เย") ล้วนเป็นบรรพชนกลุ่มหนึ่งของคนไทย

"เยว" เป็นชื่อรวมๆ เรียกคนหลายเผ่าพันธุ์นับไม่ถ้วน ถูกจีนเรียก "ไปเยว" หมายถึง เยวร้อยเผ่า หรือเยวร้อยจำพวก ประกอบด้วยคนต่างภาษาที่พูดตระกูลภาษาต่างๆ กัน ได้แก่ จีน-ทิเบต, หม่า-ทิเบต, ม้ง-เมี่ยน, มอญ-เขมร, จ้วง-ต้ง หรือ ไท-ไต ฯลฯ

จีนเรียกตนเองว่า "ฮั่น" มีดินแดนอยู่ทางเหนือหรือบริเวณลุ่มน้ำแยงซี ส่วนคนกลุ่มอื่นที่ "ไม่ฮั่น" ถูกจีนเหมารวมเรียกด้วยถ้อยคำดูถูกเป็นพวกคนป่าคนเถื่อนว่า "ฮวน", "หมาน", "เยว" ฯลฯ

บรรพชนไทยกลุ่มนี้เมื่อหลายพันปีมาแล้วไม่เรียกตนเองว่า "ไทย" แต่เรียกกลุ่มของตนด้วยชื่อต่างๆ (ทางวัฒนธรรม) เช่น ลื้อ, จ้วง, ต้ง, ผู้มุง, ผู้ไท, ลาว ฯลฯ โดยพูดตระกูลภาษาเดียวกันคือ ไท-กะได หรือ ไท-ไต แล้วถูกจีนเหยียดเหมารวมเป็นพวกป่าเถื่อน เรียก "เยว" ดังนั้น กว่าจะเป็นไทย คนในภาษาและวัฒนธรรมไท-ไต กว่าจะเรียกตนเองว่าไทย ต้องใช้เวลาอีกนาน และต้องผสมกลมกลืนกับบรรพชนคนกลุ่มอื่นอีกมาก ซึ่งมีหลักแหล่งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มน้ำเจ้าพระยา ภาคกลาง ได้แก่ มอญ-เขมร, ชาว-มลายู, จีน และ ฯลฯ โดยมีศูนย์กลางอยู่รัฐอยุธยา

ไทย หมายถึง คนที่มีสังคมและวัฒนธรรมประสมกลืนจากหลายเผ่าพันธุ์ "ร้อยพ่อพันแม่" ทั้งในอุษาคเนย์และมาจากที่อื่นๆ โดยไม่

เกี่ยวกับเชื้อชาติ เพราะเชื้อชาติไม่มีจริง และเชื้อชาติไทยไม่มีในโลก]

เยวร้อยเผ่าเป็นพวก "ไม่ฮั่น" พบหลักฐานสนับสนุนหลายอย่าง ได้แก่ เอกสาร, เครื่องมือเครื่องใช้ทำจากทองสำริด, พิธีกรรมความเชื่อจากภาพเขียนบนผนังผา, และอื่นๆ

เอกสารจีนชื่อ "หมานซู" แต่งเป็นภาษาจีน พ.ศ.1410 (ตรงกับไทยสมัยวัฒนธรรมทวารวดี) บอกเล่าว่าคนพื้นเมืองป่าเถื่อนหลายจำพวกซึ่งไม่ใช่ฮั่น อยู่ทางใต้ของจีนตั้งแต่มณฑลยูนนานถึงฝั่งทะเลสมุทรอุษาคเนย์ ซึ่งเท่ากับเป็นที่รู้จักนับพันปีแล้วว่าทางใต้ของจีนล้วน "ไม่ฮั่น" และ "ไม่ฮั่น" หมายถึงเป็นพื้นที่ของคนในวัฒนธรรมอุษาคเนย์ (หนังสือ **หมานซู จดหมายเหตุพวกหมาน ของ ฟินหัว** กรมศิลปากร ให้ผู้เชี่ยวชาญภาษาจีนโบราณแปลเป็นภาษาไทย แล้วพิมพ์ครั้งแรก พ.ศ.2512)

กลองทอง เครื่องโลหะในวัฒนธรรมอุษาคเนย์ 2,500 ปีมาแล้ว เป็นเครื่องมือศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนาใช้ตีในพิธีกรรมเรียกขวัญ พบมากในมณฑลยูนนานกับมณฑลกลวงสี (ต่อเนื่องถึงเวียดนาม) เรียกหลายชื่อ เช่น กลองทองแดง, กลองทองสำริด แต่เฉพาะในไทยเรียกกลองมโหระทึก (โดยขอยืมชื่อเรียกกลองอินเดียในกฎหมายเศียรบาล) จีนเรียกกลองทองว่า "ทนานถ่งกู่" หมายถึง กลองของพวกป่าเถื่อนทางใต้

หมาและกบเป็นสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ พิธีกรรมความเชื่อของคนหลายเผ่าพันธุ์ทางใต้ของจีนจึงพบภาพเขียนขนาดมหึมาบนผนังผามากกว่า 2,500 ปีมาแล้ว ที่มณฑลกลวงสีและพื้นที่ต่อเนื่องถึงไทย

หมาเป็นสัตว์นำทางขวัญของคนตาย ขึ้นฟ้าไปรวมพลังเป็นหนึ่งเดียวกับผีฟ้า แล้วนำพันธุ์ข้าวจากฟ้าลงไปที่มนุษย์ปลูกกิน กบเป็นสัตว์นำน้ำฝนจากฟ้าให้มนุษย์ทำนาปลูกข้าวตามฤดูกาล ●

มติชน สุดสัปดาห์

Matchon Weekend
Circulation: 500,000
Ad Rate: 480

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 29 มกราคม - พฤหัสบดี 4 กุมภาพันธ์ 2564

ปีที่: 41

ฉบับที่: 2111

หน้า: 58(กลาง)

Col.Inch: 82.53

Ad Value: 39,614.40

PRValue (x3): 118,843.20

ศิลปิน: สีสี่

คอลัมน์: จำจ๊ะ วรรณคดี: ชนไก่ - ดีไก่ญาติ

"สร้างสำรวจชวนติดเดิมพัน ลวงล่อต่ออันอิงไป"

ตามขงไม่ปฏิเสธคำทำพนัน แม้สภาพไก่ที่เลือกมาดูจะเป็นรองไก่อีกข้างอย่างเห็นได้ชัด

"ตบเพลาเข้าพลาทัวเราเรา
ทั้งเสียเปรียบต่ำสั้นไม่พริ้งพริ้ง
เชิงเล่นเช่นว่าพอรู้ถึง
นี่แน่สองเอาหนึ่งจ่งต่อมา"

ประสันตารีบดักคอ "คิดว่าชนะแน่ๆ ไซ้ใหม่ถึงกล้ำมาทำรองเช่นนี้ และเริ่มโยกโย้วจะขอเป็นฝ่ายรองเอง "แม่นติดใจก็เอาไปถือลอง จะแข่งใจรองดูสักที" ตามขงได้ว่าโฉนจรงจากกลับไปกล้ำมาเช่นนี้ ในที่สุดตกลงกันว่าประสันตารจะเป็นฝ่ายต่อตามที่บอกไว้ตอนแรก

ต้ามขงได้เป็นฝ่ายรองสมใจก็จริงอยู่ เราจะเห็นว่าประสันตาสลัดจัดอย่าบอกใคร พยายามทำทุกทางที่จะเอาเปรียบอีกฝ่าย ประสันตาดูว่าถ้าตนต่อสองเอาหนึ่งตามที่ตามขงเสนอนั้น ฝ่ายตนเสียเปรียบ จึงขอปรับอัตราต่อรองเป็นสามเอาสองแทน และโปะเดิมพันมากถึงหนึ่งพันเหรียญ ก็จะชนะแบบถล่มทลาย ประสันตาดูอย่างเอาดีว่าที่ตามขงเสนอ "จะรองสองเอาหนึ่ง" นัดหน้าค้อย่ากันใหม่ ตำมขงจายอมตามประสันตาทั้งๆ ที่ "เสียเปรียบเห็นทั่วทุกตัวคน" ก่อนชนไก่ก็ตั้งนาฬิกากำหนดเวลาการต่อสู้ ดังที่กวีบรรยายว่า

"สองฝ่ายเปรียบได้แล้ววางทางในกลางสังเวียนหน้าหนึ่ง"

ชื้อนชื้อสองหมู่ดูประดัง
พวกนักเลงเล่นเห็นไก่เกี้ยว
สำรวจสรวลข้อมมือมา
กิดาหยันเตือนตั้งนาฬิกา
ลอดเลี้ยวผูกพันประจันหน้า
ถ้อยที่รับว่าได้กัน"

ประสันตาดูเห็นไก่ตัวเองเป็นต่อตั้งแต่เริ่มตี ปากคั้นยุบยับเยยเยาะไก่ตามขงว่าจะยืนระยะไหวหรือ

"ที่จะรอดตัวไปอย่าพึ่งคิด
ไหนจะจนไปถึงครึ่งนาฬิกา
หมายชนะสนิที่ไม่ผิดว่า
กลัวแต่จะลาไปกลางทาง"

ตามขงชมอารมณ์เตือนสติหนุ่มรุ่นลูกว่า อย่าดีแต่ถากถาง การแข่งขันยังไม่ยุติ แพ้ชนะยังไม่แน่

"อย่าประมาทชาติไก่ทำคาง
ยังไม่ถึงที่เธออย่าเพ้อหมาย
ชนข้างเหี่ยวแห้งแข่งมีพิช
ไม่มีลายพ่ายแพ้แต่สักนิด"

พูดไม่ทันขาดคำ ไก่ตามขงก็พลิกสถานการณ์เป็นต่อ ไล่ถลุงไก่ประสันตาสี้นว่ม

ต้องเสียดูถูกสนัดทักเท
ตามขงร้องอ้อถูกพอแรง
"จิกติดไปรยประนะแห่ง
ชนเซ้าตีด้วยตีแข่ง
ประสันตายิ้มแห้งรำคาญใจ"

ยกแรกของการต่อสู้ผ่านไป ต่างคนต่างรีบเข้าไปทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงไก่

มติชน สุดสัปดาห์

Matchon Weekend
Circulation: 500,000
Ad Rate: 480

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 29 มกราคม - พุธที่สัปดาห์ 4 กุมภาพันธ์ 2564

ปีที่: 41

ฉบับที่: 2111

หน้า: 58(กลาง)

Col.Inch: 82.53

Ad Value: 39,614.40

PRValue (x3): 118,843.20

คลิป: สีสี่

คอลัมน์: จ่าจ๊ะ วรรณคดี: ชนไก่ - ตีไก่ญาติ

“ถ้อยที่ประทับให้หลับนอน
บ้างพืดจัดปีกเป่าตา
สองฝ่ายให้หน้าสรรพเสร็จ
ติดมือถือไก่เข้าไปวาง

ปั้นป้อนข้าวน้ำประคบหน้า
เลือดเลือกเกลือกหน้าด้วยผ้าบาง
เสียดเคราะห์ทำเคล็ดเด็ดหาง
ในกลางสังเวียนสนามพลัน”

ทั้งสองฝ่ายประคบประหงมไก่ของตนอย่างเต็มที่ ให้ข้าวให้น้ำ ประคบหน้า จัดปีก เป่าตา เช็ดเลือดที่
โสมหน้าไก่ ทำทุกอย่างเพื่อให้ไก่พร้อมสู้ต่อ จากนั้นทำพิธีสะเดาะเคราะห์เด็ดหางเอาเคล็ด ติดมือให้สัญญา
แล้ววางไก่เข้าประชันหน้ากันทันที

ไก่เริ่มตักกันยกต่อไป ไม่ถึงอดีตก็รู้ผล

“ไก่ข้างป็นหยิกก็พ่ายแพ้
พวกข้างมีสาอุณการรณ

ยกสร้อยวงแต่ตัวสั้น
ก็ให้สั้นด้วยปรีดา”

หัวเราะที่หลังดังกว่าจริงๆ ●

On History

ศิริพจน์ เหล่ามานะเจริญ

พระเทพกรรมคือใคร?

ในสมุดภาพพระเทวรูปฉบับต่างๆ ที่มักจะสันนิษฐานกันว่าเขียนขึ้นในช่วงสมัยรัชกาลที่ 4 นั้น มีรูป “พระเทพกรรม” ที่มีเศียรเป็นช้างคล้ายพระพิฆเนศ หรือที่เรียกอีกอย่างว่า พระคเณศ ซึ่งเป็นเทพในศาสนาพราหมณ์-ฮินดู

ซึ่งเรื่องมันก็น่าจะง่ายๆ เพียงเท่านั้นครับ แต่ข้อความที่ปรากฏอยู่ในจารึกฐานพระอิศวร กำแพงเพชร ช่วงกลางสมัยอยุธยา (จารึกระบุศักราชตรงกับ พ.ศ.2054) กลับแสดงให้เห็นว่าพระเทพกรรมน่าจะเทพเจ้าคนละองค์กับพระคเณศมันเสียอย่างนั้น

ดังมีข้อความที่ว่า

“...จึงเจ้าพระญาศรีธรรมมาโสกราชประดิษฐานพระอิศวรเป็นเจ้าน้ำไว้ให้ครองสัตว์สี่ตีนสองตีนในเมืองกำแพงเพชร และช่วยเลิกศาสนาพุทธศาสนาและไสยศาสตร์และพระเทพกรรมมิให้หม่นให้หมอง ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน...”

ข้อความในจารึกกล่าวถึงการ “เลิก” คือ “ทำนุบำรุง” พระศาสนาทั้งสาม ได้แก่ 1.พระพุทธรศาสนา 2.ไสยศาสตร์ คือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู (ดังนั้น ไสยศาสตร์ จึงควรเขียนว่า ไสยศาสตร์ ดังที่ศาสตราจารย์นิธิ เอียวศรีวงศ์ เคยเสนอไว้เมื่อนานมาแล้ว เพราะคนโบราณถือว่าเป็นศาสนา ไม่ใช่ศาสตร์ความรู้) และสุดท้าย 3.คือศาสนาพระเทพกรรม ซึ่งแยกออกจากศาสนาพราหมณ์ต่างหาก เป็นไปได้ว่า จะเป็นลัทธิเก่าแก่ดั้งเดิมในภูมิภาคสุวรรณภูมิ

พูดง่ายๆ ว่า ในสมัยอยุธยานั้น “พระเทพกรรม” จึงไม่น่าจะเป็นองค์เดียวกับ “พระคเณศ” นั่นแหละครับ

ในโอกาสแข่งน้ำพระพิทักษ์สัตยา (“พิทักษ์” แปลว่า “สาบาน” ที่เรียกว่าแข่งน้ำพระพิทักษ์สัตยา เป็นการเข้าใจผิดในสมัยหลัง) วรรณกรรมชิ้นสำคัญยุคต้นกรุงศรีอยุธยา (หรืออาจจะเก่าแก่กว่านั้น) มีข้อความว่า

“...เชือกขาดด้วย ชันรอง

ชื่อพระกรรมบดี ปู่เจ้า

ท่านจึงผยอง มาแขก

(กลอย?) แกร่ ตั้งขวัญเข้า รูปเทียน...”

© พระเทพกรรม พระ...

ข้อความข้างต้นอยู่ในบทแข่งผี คืออัญเชิญผี (ซึ่งไม่ได้หมายถึงวิญญาณเช่นในปัจจุบัน แต่หมายถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ อำนาจเหนือธรรมชาติ หรือบรรพชน) มาร่วมในพิธีการแข่งน้ำ หลังจากที่ได้อัญเชิญเทพเจ้าในศาสนาพราหมณ์มาเข้าร่วมในพิธีก่อนแล้วในบทต้น พระเทพกรรมจึงน่าจะเป็นผีผู้ใหญ่พื้นเมืองสุวรรณภูมิ (เนื่องจากเป็นผีที่ถูกเชิญมาเป็นตนแรกในโอกาสแข่งน้ำ)

จะเห็นได้ว่าในโอกาสแข่งน้ำ “พระกรรมบดี” แปลตรงตัวว่า “ผู้เป็นใหญ่ในการกรรม” และคำว่า “การกรรม” ที่ว่านี้ คงจะเป็นศัพท์เก่าที่คนสมัยรัชกาลที่ 4 สืบเลือกไปหมดแล้ว ในสมุดไตรคำฉันท์ วรรณกรรมสมัยอยุธยาตอนกลาง มีข้อความที่ว่า

“...ดูเดิมชวักชอบโดยความ หมายถึงต้นตม

“พระเทพกรรม” พระหัตถ์ขวาทรงสังข์ พระหัตถ์ซ้ายจับเสาดะลุ มีเศียรเป็นช้างเหมือนพระคเณศ ภาพเขียนในพระสมุดรูปพระไสยศาสตร์ หมายเลข 33 สมุดไทยคำ เขียนด้วยลายเส้นสีขาว เขียนขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 (ภาพจาก : กรมศิลปากร. ตำราภาพเทวรูปและเทวสถานพระคเณศ. 2535.)

งาม และควรที่ทำการกรรม...”

ความข้างต้นพรรณนาอยู่ในส่วนของการทำพิธีคล้องช้าง ซึ่งคำฉันท์ในเรื่องสมุดไตรคำฉันท์ได้บรรยายความไว้อย่างละเอียด ที่สำคัญคือเรียกการคล้องช้างว่า “การกรรม” สอดคล้องกับข้อความในฉันทดุสิตวงเวียนคล้องช้างของเก่า ครั้งกรุงเก่า งานสมัยกรุงศรีอยุธยา ที่เรียกการคล้องช้างว่าการกรรมเช่นกัน ดังความที่ว่า “...เมื่อเสร็จการอุดมกรรม ได้ช้างเผือกอันวิสุทธิสารบรร...”

ข้อความอีกตอนหนึ่งในสมุดไตรคำฉันท์ได้เอ่ยนามถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับการคล้องช้างดังความว่า “...ด้วยเดชสุดดีพระกรรม คชคงโฆจรร และคัมทั้งแค้นคอกขัง...”

“พระกรรม” ในที่นี้คงจะหมายถึง “พระเทพกรรม” นั่นแหละครับ ดังนั้น พระ

มติชน สุดสัปดาห์

Matchon Weekend
Circulation: 500,000
Ad Rate: 480

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 29 มกราคม - พฤหัสบดี 4 กุมภาพันธ์ 2564

ปีที่: 41

ฉบับที่: 2111

หน้า: 76(เต็มหน้า)

Col.Inch: 95.72

Ad Value: 45,945.60

PRValue (x3): 137,836.80

คลิ๊ป: สีสี่

คอลัมน์: On History: พระเทพกรรมคือใคร?

เทวกรรมจึงเป็นผีพื้นเมืองอุษาคเนย์ เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ผู้เป็นใหญ่ในพิธีคล้องช้าง และยังชวนให้คิดต่อไปได้ว่า คงจะเป็นคำเดียวกับ “ประก่า” หรือ “ปะก่า” ซึ่งเกี่ยวพันอยู่กับการคล้องช้าง เช่น “เชือกประก่า” คือเชือกคล้องช้าง หรือ “หมอปะก่า” “ครุประก่า” ที่หมายถึงถึงหมอช้าง และครุช้าง

ปัจจุบันความหมายของคำว่า “ปะก่า” ได้หลงเลื่อนไปหมดแล้วเช่นกัน เมื่อหาที่มาที่ไม่ได้จึงโอนไปให้เป็นภาษาเขมรภาษาส่วย ที่มีชื่อเรื่องการช้างไปเสียหมด จนสุดท้ายไปเข้าใจกันว่าหมายถึงเชือกสำหรับคล้องช้างเท่านั้น

ดูเหมือนว่าการจับพระเทวกรรมบวชให้เข้ารีตกลายเป็นพราหมณ์จะเกิดขึ้นในช่วงต้นกรุงเทพฯ เป็นอย่างน้อย ดังปรากฏร่องรอยอยู่ในงานนิพนธ์เรื่องฉันทกัณฑ์กล่อมช้างพลาย ในกรมหมื่นศรีสุเรนทร ราวปลายแผ่นดินรัชกาลที่ 1-ต้นแผ่นดินรัชกาลที่ 2 ดังข้อความที่ว่า “...ให้หัวให้เทพท้าวเทวกรรม พิณเนศวรสรรรค์ คือขันธกุมารมทิมา...”

แปลความได้ว่า กรมหมื่นศรีสุเรนทร ที่ถือเป็นปราชญ์คนหนึ่งในสมัยต้นกรุงเทพฯ ก็เข้าใจว่า “พระเทวกรรม” คือองค์เดียวกับกับ “พระคเณศ” แล้ว แถมยังเข้าใจผิดว่าเป็นองค์เดียวกับกับ “พระขันฑกุมาร” ซึ่งเป็นบุตรอีกองค์หนึ่งของพระอิศวรอีกด้วย

ในหนังสือนารายณ์ลิลิปาง ฉบับโรงพิมพ์หลวง ได้กล่าวถึงเรื่องพระนารายณ์เสด็จลงมาปราบช้างเอทันทน์ในช่วงไตรตายุค โดยเมื่อพระองค์เสด็จลงมาয়มนุษย์โลกแล้วก็ได้เที่ยวท่องหาปีศาจช้างร้ายตนนั้น จนกระทั่งมาถึงทุ่งนาแห่งหนึ่งจึงได้พบพี่น้องชวานาสีคน

พี่ใหญ่ชื่อโมคควันตี พี่รองซึ่งเป็นหญิงสาวเพียงคนเดียวในหมู่พี่น้องชื่อนางสิระวัง น้อง

สามชื่อคชสาทร คนสุดท้ายชื่อสาทรกรรม

คนทั้งสี่ได้กลายเป็นผู้นำทางให้กับพระนารายณ์ในการไปปราบปีศาจช้างตนนั้น

เมื่อพบช้างเอทันทน์ พระนารายณ์จึงตั้งมณฑลพิธีพร้อมมีเทวโองการอัญเชิญพระคเณศมาประทับข้างขวา พระเทวกรรมมาประทับข้างซ้าย พร้อมให้เทพดาชื่อพระมหาเมศว เป็นผู้มาต้อนรับโอรสช้างเถื่อนทั้งหลายที่เป็นบริวารของอสูรช้างเอทันทน์

ส่วนพระนารายณ์ได้บันดาลให้ช้างเอทันทน์ปวดศีรษะดังจะแตกออกมาเจ็ดภาค จากนั้นจึงใช้บาทกัฏฐเคนทร์ชดถูกเท้าขวาของอสูรรูปร่างแล้วเอาตรีปัลลว ๓ พันธรณี กลายเป็นต้นมะตูม เอาทางบาทกัฏฐเคนทร์กระหวัดไว้กับต้นมะตูม จากนั้นเอาพระหัตถ์ขวาทั้งเอามะลิวัลย์มาอธิษฐานให้เป็นทาม เป็นพับเผดคล้องคอคชเอทันทน์ไว้กับไม้คูน

จากนั้นพระเป็นเจ้าจึงเสด็จมาหยุดลงใต้ร่มไม้ยอ แล้วตรัสเรียกพี่น้องผู้นำทางทั้งสี่คนมาประสิทธิ์ตำราพฤทธิบาทให้คนทั้งสี่เป็นพระกรรมสำหรับปราบหมู่มุขช้างทั้งหลาย

จากนั้นพระนารายณ์จึงนำช้างเอทันทน์ไปถวายเป็นพาหนะแด่พระอินทร์ ฝ่ายพระกรรมทั้งสี่ได้กลับไปสอนสั่งการคชกรรมแก่กุลบุตรทั้งหลาย จึงปรากฏชื่อเป็นพระโมคควันตี ประสิทธิ์ศิษย์ด้วยเหล็กของเป็นหนึ่ง นางสิระวัง ประสิทธิ์ศิษย์ด้วยบ่วงบาทเป็นสอง พระคชสาทร ประสิทธิ์ศิษย์ด้วยขอเป็นสาม และพระสาทรกรรม ประสิทธิ์ศิษย์ด้วย (เส้า) ตะลุง จะหนัก และปลอกเป็นสี่

หมอแก้ว (คือหมอช้างชั้นผู้ใหญ่, บางแห่งใช้หมอเฒ่า) ทั้งหลายจึงนับถือเป็นครูประกรรมทั้งสี่ และห้ามหมอช้างทั้งปวงหักกิ่ง ถากเปลือก เด็ดใบ ไม้มะตูม ไม้ยอ และไม้คูน เพราะเหตุที่พระนารายณ์เป็นเจ้าประสิทธิ์ศิษย์ครูประกรรมมาแต่ก่อนนั่นเอง

รื่องราวข้างต้นแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความพยายามในการผนวกลัทธิความเชื่อ

พื้นเมืองอุษาคเนย์ เข้าเป็นส่วนหนึ่งในวัฒนธรรมพราหมณ์ที่มีเค้าดั้งเดิมมาจากเขาดังจะเห็นได้ว่าในเรื่องพระนารายณ์เป็นองค์ประธานในการคล้องช้าง ซึ่งกรรมวิธีที่บรรยายอยู่ในตำรานั้นเป็นอย่างเดียวกับที่มีอยู่ในพื้นเมืองอุษาคเนย์โดยแท้ ซ้ำยังกล่าวอ้างด้วยว่าพระนารายณ์เป็นผู้ประสิทธิ์วิชาการคชกรรมที่เรียกว่า “พฤทธิบาท” ให้แก่ “หมอปะก่า” พี่น้องทั้งสี่ที่เปรียบเหมือนสัญลักษณ์ของคนพื้นเมืองอีกด้วย

เป็นอันว่าอย่างน้อยที่สุดก็ตั้งแต่ช่วงยุคต้นกรุงเทพฯ นี้แหละครับ ที่ศาสนาพราหมณ์-ฮินดูได้เทกออเวอร์เอากิจการงานเกี่ยวกับช้างทั้งหมดของพื้นเมืองอุษาคเนย์เข้าไปเป็นเรื่องในศาสนาของตนเอง

ด้วยการจับบวชเอา “ผีปะก่า” หรือ “พระกรรมบตีปู่เจ้า” ให้มีหัวเป็นช้าง จนกลายเป็นปางหนึ่งของพระคเณศในที่สุด พร้อมกันกับที่บวช “หมอปะก่า” ทั้งหลาย มาบวชขามขาม

กลายเป็น “พราหมณ์พฤทธิบาท” นั้นเอง ●

หินก้อนเดียวที่เฉลยศึกระดับด็อกเตอร์ พบขณะสร้างทางรถไฟสายมรณะ!

เรื่องเก่าเล่าสนุก

● โสม บุนนาค ●

ทำให้ต้องสร้างพิพิธภัณฑ!

ก่อนอิฐก้อนหินแต่ละก้อน ย่อมเล่าเรื่องราวแต่อดีตที่ผ่านมาได้อย่างก้อนอิฐก้อนหินที่อำเภออุ้มทอง สุพรรณบุรี ก็บอกให้รู้ว่าพระเจ้าอุ้มทองไม่ได้ย้ายเมืองจากอุ้มทองไปสร้างกรุงศรีอยุธยา เพราะอุ้มทองเป็นเมืองร้างก่อนสร้างกรุงศรีอยุธยามาเป็นเวลา ๒๐๐-๓๐๐ ปีแล้ว

และก้อนหินก้อนเดียวที่คนระดับด็อกเตอร์พบขณะถูกเกณฑ์ไปเป็นกฐิลสร้างรถไฟสายมรณะ และแอบซ่อนไว้ ก็สามารรถทำให้รู้ว่ายานนี้เป็นที่อยู่ของมนุษย์ในยุคก่อนประวัติศาสตร์ จนสามารถขุดค้นพบโบราณวัตถุล้ำค่าอีกมากมาย จนสร้างเป็นพิพิธภัณฑขึ้นที่นั่นได้

ทั้งนี้เมื่อตอนที่ญี่ปุ่นสร้างทางรถไฟสายมรณะจากจังหวัดกาญจนบุรีไปพม่า โดยเกณฑ์แรงงานเชลยศึกจากหลายชาติมาสร้างนั้น ดร.เอชอาร์ แวน เฮเกอเรน นักโบราณคดีชาวฮอลันดา ซึ่งถูกจับเป็นเชลยศึก ได้ถูกเกณฑ์มาสร้างทางรถไฟสายมรณะด้วย ขณะทำงานอยู่บริเวณตำบลบ้านเก่า จังหวัดกาญจนบุรี ก็ได้พบหินก้อนหนึ่งที่นำมากมทาง มีลักษณะแปลกจากหินก้อนอื่นๆ รูปแบบไม่ใช่เกิดจากธรรมชาติ จึงแอบเอาซ่อนไว้

และโชคที่ที่ด็อกเตอร์เฮเกอเรนไม่ได้เสียชีวิตเช่นเชลยศึกส่วนใหญ่ เมื่อสงครามสงบจึงกลับมาค้นหาหินก้อนที่ซ่อนไว้ได้ นำไปศึกษาวิเคราะห์ที่อเมริกา ทำให้รู้ว่าเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของมนุษย์โบราณ จนนำไปสู่การสำรวจขุดค้นทางโบราณคดีในปี ๒๔๙๙ โดยร่วมกับนักโบราณคดีของไทยและต่างประเทศตลอดจนชาวบ้านในพื้นที่ จนในปี ๒๕๐๓-๒๕๐๕ คณะสำรวจจากก่อนประวัติศาสตร์ในโครงการความร่วมมือทางโบราณคดีระหว่างไทย-เดนมาร์กคณะนี้ ได้ขุดพบวัตถุโบราณที่แหล่งโบราณคดีริมแม่น้ำแควน้อยของตำบลบ้านเก่าเป็นจำนวนมาก เช่น หม้อสามขา โครงกระดูกมนุษย์เมื่อ ๔,๐๐๐ ปีก่อน เครื่องมือสำริด และขวานหิน

ผลการศึกษาจากวัตถุโบราณที่ค้นพบ บ่งบอกได้ว่า บริเวณนี้เคยเป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์ในยุคก่อน

ประวัติศาสตร์เมื่อ ๕๐๐,๐๐๐ ปีมาแล้ว กรมศิลปากรจึงจัดสร้างพิพิธภัณฑบ้านเก่าขึ้นที่นั่น เป็นพิพิธภัณฑขนาดเล็ก มีห้องจัดแสดง ๘ ห้อง ได้แก่ ๑ กาญจนบุรีในอดีต ๒ โบราณคดีบ้านเก่า ๓ นิทรรศการพิเศษ ๔ โบราณคดีกาญจนบุรี ๕ พัฒนาลังคมก่อนประวัติศาสตร์ ๖ โบราณวัตถุปราสาทเมืองสิงห์ ๗ โบราณคดีเขื่อนเขาแหลม (เขื่อนวชิราลงกรณ์) และ ๘ คือ โลงไม้ขุดโบราณ เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชม

สมดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ได้มีพระราชดำรัสเมื่อได้ทอดพระเนตรอาคารสมัยใหม่หลังหนึ่ง สร้างขึ้นบนพื้นที่ซึ่งเคยเป็นโบราณสถานว่า

“การสร้างอาคารสมัยนี้ คงจะเป็นเกียรติสำหรับผู้สร้างคนเดียว แต่เรื่องโบราณสถานนั้นเป็นเกียรติของชาติ อิฐเก่าๆแผ่นเดียวก็มีค่า ควรจะรักษาไว้ ถ้าเราขาดสูญหายไป อยุธยา และกรุงเทพฯ แล้ว ประเทศไทยก็ไม่มีคามหมาย”